

Barn- och utbildningsnämnden

Kallelse

Nämnd	Barn- och utbildningsnämnden
Datum och tid	2022-12-08, klockan 08.30
Plats	Bruks gymnasiet, Gimo
Sekreterare	Per-Åke Berg
Ordförande	Josefine Nilsson (C)

Ärendelista

1. Val av justerare	2
2. Fastställande av föredragningslista	2
3. Årsbudget 2022: Budgetuppföljning per oktober <i>Föredragande: Josefine Myhrberg</i>	3
4. Fastställande av bidrag till enskild verksamhet och interkommunal ersättning för år 2023 <i>Föredragande: Josefine Myhrberg</i>	4
5. Genomlysning av barn- och ungas hälsa	9
6. Barnomsorgskö och prognos 2022 <i>Föredragande: Eva Andersson</i>	10
7. Redovisning av skolfrånvaron 2022	11
8. Utvärdering av matematikinsats för lärare i grundskolan 2018-2022	13
9. Redovisning av uppdrag gällande stödresurser <i>Föredragande: Peter Nyberg</i>	15
10. Nya budgetförutsättningar inför 2023 samt budgetförutsättningar 2024 <i>Föredragande: Peter Nyberg</i>	16
11. Arbetsmiljöredovisning 2022	17
12. Förslag gällande Kulturskolans verksamhet	18
13. Information från förvaltningen	19
14. Rapporter från skolråd m.m.	20
15. Redovisning av delegationsbeslut	21
16. Information	23
17. Kurs- och konferensinbjudningar	24

Barn- och utbildningsnämnden

1. Val av justerare

2. Fastställande av föredragningslista

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 08.35

Dnr BUN-2021-008

3. Årsbudget 2022: Budgetuppföljning per oktober

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Under 2021 har Östhammars kommun börjat arbeta utifrån ett nytt styrdokument för budgetuppföljning vad gäller drift- och investeringsbudget. I styrdokumentet beskrivs att det sex gånger per år ska ske en rapportering till kommunstyrelse/nämnd. Per april (tertiarapport), augusti (delårsbokslut) och december (helårsbokslut) görs en större skriftlig rapportering. Per februari, juni och oktober görs en enklare rapportering.

I den skriftliga rapporten ska det ingå en prognos om måluppfyllelse för de satta verksamhetsmålen och budgetföljsamhet.

Barn- och utbildningsnämnden vill ha en ekonomisk uppföljning vid varje sammanträde.

Beslutsunderlag

- Budgetuppföljning för driftbudget respektive investeringsbudget för perioden (finns i arbetsrummet)

Ärendets behandling

Budgeten följs kontinuerligt av barn- och utbildningsnämnden.

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2022-082

4. Fastställande av bidrag till enskild verksamhet och interkommunal ersättning för år 2023

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden fastställer bidragsbelopp för budgetår 2023 i enlighet med nedanstående tabeller till fristående verksamheter och interkommunal ersättning inom förskola, pedagogisk omsorg, skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola och gymnasieskola.

Fristående verksamhet

Ersättningen innehåller inte täckning för modersmålsundervisning eller extraordinärt särskilt stöd. Detta ersätts enligt särskilt avtal i varje enskilt fall. Ersättningen innehåller inte täckning för skolskjuts. SVA och SYV ingår i ersättningen.

Förskola

Ålder	Belopp (kr)/ barn och år
Barn 1-2 år	161 700
Barn 3-5 år	138 100

Pedagogisk omsorg, Kommunen fakturerar föräldraavgift

Ålder	Belopp (kr)/ barn och år
Barn 1-2 år	133 300
Barn 3-5 år	115 300
Barn 6-9 år	43 900
Barn 10-12 år	33 300

Pedagogisk omsorg, Fristående huvudman fakturerar föräldraavgift

Ålder	Belopp (kr)/ barn och år
Barn 1-2 år	124 833
Barn 3-5 år	106 849
Barn 6-9 år	38 244
Barn 10-12 år	27 666

Grundsärskola

	Belopp (kr)/ barn och år
Grundsärskola	417 600
Träningskola	549 700

Fritidshem

Ålder	Belopp (kr)/ barn och år
Barn 6-9 år	35 600
Barn 10-12 år	23 400

Barn- och utbildningsnämnden

Grundskola

År	Belopp (kr)/ elev och år
Förskoleklass	91 400
Åk 1	91 400
Åk 2	93 600
Åk 3	99 700
Åk 4	109 700
Åk 5	110 600
Åk 6	114 900
Åk 7	116 200
Åk 8	121 500
Åk 9	125 000

Gymnasieskola

	Program	Belopp (kr)/ elev och år
EK	Ekonomiprogrammet	95 400
ESMUS	Estetiska programmet, musik	140 700
ES	Estetiska programmet, övriga inriktningar	115 100
SA	Samhällsvetenskapsprogrammet	95 400
NA	Naturvetenskapsprogrammet	105 300
EEELT	El- och energiprogrammet, elteknik	163 400
EE	El- och energiprogrammet, åk 1 och övr. inriktningar	120 200
FTPER	Fordons- och transportprogrammet, personbil	159 900
FS/HAHAN	Försäljnings- och serviceprogrammet/ Handels- och administrationsprogrammet, handel och service	105 600
RLKOK	Restaurang- och livsmedelsprogram, kök och servering	173 000
VO	Vård- och omsorgsprogrammet	113 900
IMVFT	Programinriktat val, fordon- och transport	169 500
IMVFS/IMVHA	Programinriktat val, försäljning och service/ handel- och administration	113 200
IMVRL	Programinriktat val, restaurang- och livsmedel	183 200
IMVVO	Programinriktat val, vård- och omsorg	121 700
IMYFT	Yrkesintroduktion, fordon- och transport	175 800
IMYFS/IMYHA	Yrkesintroduktion, försäljning och service/ handel- och administration	119 500
IMYRL	Yrkesintroduktion, restaurang- och livsmedel	189 500
IMYVO	Yrkesintroduktion, vård- och omsorg	128 000
IMA	Individuellt alternativ	231 600
IMS	Språkintröduktion	168 600

Övriga program: För gymnasieprogram som Östhammars kommun inte själv anordnar erbjuds flertalet utbildningar genom samverkansavtal med kommunerna Uppsala och Tierp. För dessa utbildningar tillämpas Uppsalas eller Tierps prislsta. För BA används lägeskommunens prislapp alternativt ett genomsnitt av Uppsalas och Tierps prislappar.

Barn- och utbildningsnämnden

Interkommunal ersättning

Ersättningen innehåller inte täckning för modersmålsundervisning eller särskilt stöd. Detta ersätts enligt särskilt avtal i varje enskilt fall. Ersättningen innehåller inte täckning för skolskjuts. SVA och SYV ingår i ersättningen.

Förskola

Ålder	Belopp (kr)/ barn och år
Barn 1-2 år	152 600
Barn 3-5 år	130 300

Pedagogisk omsorg

Ålder	Belopp (kr)/ barn och år
Barn 1-2 år	125 700
Barn 3-5 år	108 800
Barn 6-9 år	41 400
Barn 10-12 år	31 400

Grundsärskola

	Belopp (kr)/ barn och år
Grundsärskola	394 000
Träningskola	518 600

Fritidshem

Ålder	Belopp (kr)/ barn och år
Barn 6-9 år	33 600
Barn 10-12 år	22 000

Grundskola

År	Belopp (kr)/ elev och år
Förskoleklass	86 200
Åk 1	86 200
Åk 2	88 300
Åk 3	94 000
Åk 4	103 500
Åk 5	104 300
Åk 6	108 400
Åk 7	109 700
Åk 8	114 600
Åk 9	117 900

Barn- och utbildningsnämnden

Gymnasieskola

	Program	Belopp (kr)/ elev och år
EK	Ekonomiprogrammet	90 000
ESMUS	Estetiska programmet, musik	132 800
ES	Estetiska programmet, övriga inriktningar	108 600
SA	Samhällsvetenskapsprogrammet	90 000
NA	Naturvetenskapsprogrammet	99 300
EEELT	El- och energiprogrammet, elteknik	154 100
EE	El- och energiprogrammet, åk 1 och övr. inriktningar	113 400
FTPER	Fordons- och transportprogrammet, personbil	150 800
FS/HAHAN	Försäljnings- och serviceprogrammet/ Handels- och administrationsprogrammet, handel och service	99 600
RLKOK	Restaurang- och livsmedelsprogram, kök och servering	163 200
VO	Vård- och omsorgsprogrammet	107 500
IMVFT	Programinriktat val, fordon- och transport	159 900
IMVFS/IMVHA	Programinriktat val, försäljning och service/ handel- och administration	106 800
IMVRL	Programinriktat val, restaurang- och livsmedel	172 800
IMVVO	Programinriktat val, vård- och omsorg	114 900
IMYFT	Yrkesintroduktion, fordon- och transport	165 800
IMYFS/IMYHA	Yrkesintroduktion, försäljning och service/ handel- och administration	112 700
IMYRL	Yrkesintroduktion, restaurang- och livsmedel	178 800
IMYVO	Yrkesintroduktion, vård- och omsorg	120 800
IMA	Individuellt alternativ	218 500
IMS	Språkintröduktion	159 100

Övriga program: För gymnasieprogram som Östhammars kommun inte själv anordnar erbjuds flertalet utbildningar genom samverkansavtal med kommunerna Uppsala och Tierp. För dessa utbildningar tillämpas Uppsalas eller Tierps prislista. För BA används lägeskommunens prislapp alternativt ett genomsnitt av Uppsalas och Tierps prislappar.

Barn- och utbildningsnämnden

Ärendebeskrivning

Från och med 2010 gäller nya bestämmelser om kommunens bidrag till fristående skolor samt enskilt bedrivna förskolor, fritidshem och förskoleklasser. De nya bestämmelserna innebär att bidragen till fristående skolor och annan enskild verksamhet ska fastställas per kalenderår. Bidraget ska grunda sig på kommunens budget för det kommande året och beslutas före kalenderårets början.

Utifrån fastställd budget ska bidragsbelopp för fristående skolor samt enskilt bedrivna förskolor, familjedaghem, fritidshem och förskoleklasser räknas fram. I underlaget ingår även interkommunal ersättning.

Beslutsunderlag

- Förslag till prislappar.

Ärendets behandling

Prislappar antas en gång per år.

Beslutet skickas till

Verksamhetsstöd Ekonomi, Josefine Myhrberg
Verksamhetsstöd, Erika Wiik

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2022-052

5. Genomlysning av barn- och ungas hälsa

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att redovisa resultatet av befolkningsundersökningen Liv och Hälsa Ung under våren 2023.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och socialnämnden inom Östhammars kommun ser vinster av att samverka i tidigt skede för barn och ungas hälsa och välbefinnande. Nämnderna beslutade att ge förvaltningen i uppdrag att göra en genomlysning av barn och ungas (<20år) hälsa, levnadsvanor och livsvillkor i Östhammars kommun. Syftet med genomlysningen var att få en nulägesbild av barn och ungas hälsa, men också att upptäcka ”luckor” och gemensamma beröringspunkter där nämnderna tillsammans kan förstärka arbetet med goda och jämlika uppväxtvillkor i kommunen. Uppdraget skulle delredovisas inom året 2022. Återkoppling av uppdraget redovisas därför skriftligt i den här ärendebeskrivningen, där tidplan och upplägg för uppdraget föreslås vara densamma som för befolkningsundersökningen Liv och Hälsa Ung.

Liv och Hälsa Ung (LHU) är Uppsala läns gemensamma befolkningsundersökning av ungas hälsa. Undersökningen har genomförts vartannat år sedan 2005 med syfte att följa hälsa, levnadsvanor och livsvillkor hos länets ungdomar. Resultatet ger både en nulägesbild och visar trender över tid. Kommande undersökning är planerad till februari 2023 och ett resultat beräknas vara klart under maj månad 2023. Uppdraget *genomlysning av ungas hälsa* kommer att utgå från kommande resultat av LHU och föreslås redovisas under våren 2023.

Beslutet skickas till

Sektorchef bildning, Christina Stenhammar

Hälsoutvecklare, Caroline Henning

Kommunförvaltningens ledningsgrupp för kännedom, via Peter Nyberg

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 10.00

Dnr BUN-2022-036

6. Barnomsorgskö och prognos 2022

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Aktuell barnomsorgskö och prognos för 2022 redovisas.

Beslutsunderlag

- Statistik avseende barnomsorgskö och prognos.

Ärendets behandling

Barnomsorgskö och prognos redovisas två gånger per år.

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2022-015

7. Redovisning av skolfrånvaron 2022

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Problematiske skolfrånvaro är en komplex fråga och kan bero på pedagogiska, sociala och/eller psykologiska faktorer. Skolfrånvaro börjar oftast med ströfrånvaro enligt forskning och beprövad erfarenhet. Riskerna med ströfrånvaro är väl undersökta och dokumenterade. En riskfaktor för elever med upprepad ströfrånvaro är att de senare löper ökad risk för hög frånvaro och framtida utanförskap.

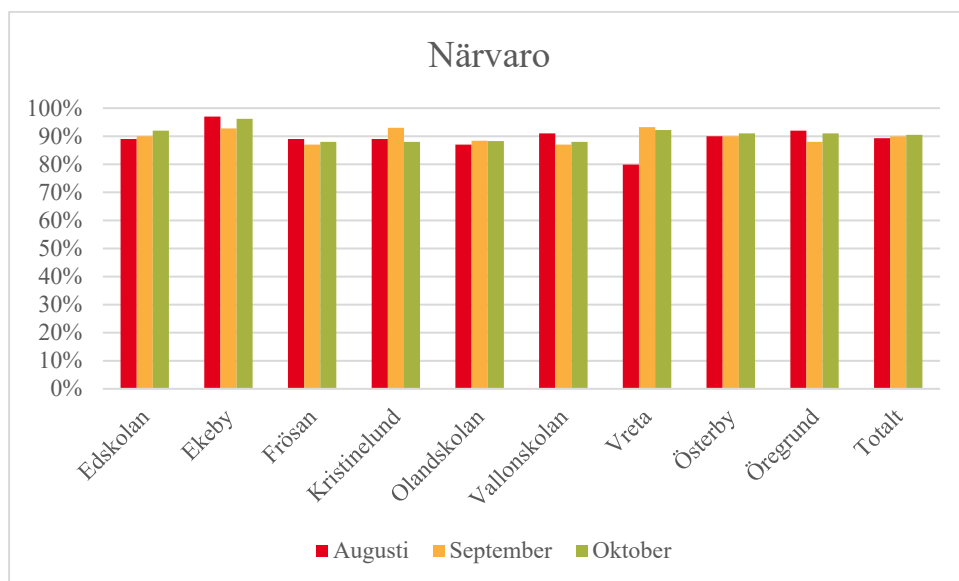
Varje skola i Östhammars kommun ska arbeta med att främja skolnärvaron. Östhammars kommun har valt över 20 % frånvaro senaste 30 dagarna som ett gränsvärde för att uppmärksamma skolfrånvaron för vårdnadshavare. Om frånvaron inte kan förklaras av tillfällig sjukdom eller ledighet ska ärendet uppmärksammas i skolornas elevhälsoteam, även om frånvaro både kan och ska uppmärksammas tidigare. Om skolfrånvaron efter insatser och dialog med vårdnadshavare är fortsatt hög ska rektor se till att en utredning om skolfrånvaro inleds.

För att följa upp arbetet med att främja skolnärvaro redovisar förvaltningen närvarostatistik för nämnden tillsammans med antalet aktiva frånvaroutredningar och handlingsplaner vid 3 tillfällen per läsår.

Närvaron under höstterminen 2022

Den totala närvaron under augusti, september och oktober är 90%, där Ekeby skola sticker ut med högst närvaro på 95%. Lägst närvaro finns på Olandsskolan och Frösåkersskolan på 88% under mätperioden. Vidare har skolorna 47 aktiva och pågående utredningar kopplat till elever med hög skolfrånvaro där skolorna arbetar med åtgärder och handlingsplaner. Av dessa elever har 37 stycken mer än 50% frånvaro de senaste två månaderna. Högst antal utredningar finns på Frösåkersskolan (15) och Olandsskolan (22) medan övriga skolor har mellan 0-4 stycken. Ekeby är den skolan som har noll. Frösåkersskolan och Olandsskolan är också de skolor med flest antal elever. Vidare finns det i dagsläget inget ärende som är aktuellt för ett eventuellt vitesföreläggande gällande vårdnadshavarnas skyldighet att se till att barnet fullgör sin skolplikt.

Barn- och utbildningsnämnden

Beslutsunderlag

- Muntlig redovisning.

Ärendets behandling

Redovisas kontinuerligt.

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2022-081

8. Utvärdering av matematikinsats för lärare i grundskolan 2018-2022

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Under perioden 2018 till 2022 har en *Matematikinsats* genomförts riktat mot matematikundervisande lärare i grundskolan för förskoleklasserna och årskurserna 1–6 (samt Vallonskolans samtliga årskurser). Skolorna deltog i satsningen under olika lång tidsperiod.

Syftet med *Matematikinsatsen* var att utveckla matematikundervisningen för att öka elevernas lärande och kunnande i ämnet matematik. Målet med Matematikinsatsen var att lärarna senast december 2022 uttrycker styrkan av, och effekten med, att i ett kollaborativt arbete utveckla matematikundervisningen samt att resultaten i matematik ska förbättras. En förväntan av insatsen var att den blev märkbar för eleverna och att de skulle uttrycka att matematikundervisningen förändrades, att eleverna skulle uttrycka att de förstår mer och att deras motivation att lära ökade.

I resultatet framkommer bland annat att såväl lärare som rektorer upplever att matematikundervisningen utvecklades, även om det också finns lärare som uttrycker att den inte gjorde det. I utvärderingen uttrycker lärare att det hade varit mer gynnsamt med stadier var för sig och inte två stadier tillsammans, dock finns det lärare och rektorer som ser styrkan av att stadierna var tillsammans. I resultatet synliggörs också att lärare mer medvetet diskuterar vilket lärande en aktivitet kan möjliggöra, men också vikten av att analysera det lärande som sker. Ytterligare ett resultat är att lärarna tidigare än december 2022 uttrycker att de upplevde en styrka av, och effekt med, att utveckla matematikundervisningen i kollaborativa sammanhang. Lärarna angav i utvärderingen att de exempelvis fått ett annat synsätt och kunskap om vad som är viktigt för att eleverna ska utveckla sitt matematiska tänkande på bästa sätt. Avseende vad eleverna uttrycker framkommer att de bland annat upplever att matematikundervisningen är roligare och att de lär sig utan att vara medvetna om det. Detta resultat framkom när rektorer explicit frågade elever hur de upplever matematikundervisningen.

Utöver ovanstående resultat kan det vara av intresse att följa elevernas fortsatta lärande och kunnande avseende taluppfattning och aritmetik. Särskilt intressant kan det vara att följa de elever, vilkas lärare deltog i Matematikinsatsen en längre tidsperiod, med anledning av att se om elevernas kunnande inom taluppfattning och aritmetik är varaktig. En förhoppning är att dessa elever har urskilt nödvändiga kunskaper som kan generaliseras i deras framtida matematikundervisning och, i förlängningen, framtida utbildningar och yrken.

Barn- och utbildningsnämnden

Beslutsunderlag

- Utvärdering av matematikinsatsen.

Ärendets behandling

Nytt ärende.

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 11.00

9. Redovisning av uppdrag gällande stödresurser

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden gav vid sammanträdet 2022-10-06 förvaltningen i uppdrag att redovisa vilket stöd sektor bildning får från sektor verksamhetsstöd i förhållande till det stöd som fanns i den tidigare organisationen där barn- och utbildningskontoret existerade.

Beslutsunderlag

Muntlig information

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2021-106

10. Nya budgetförutsättningar inför 2023 samt budgetförutsättningar 2024

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Sedan budget 2023 antogs har stora förändringar skett avseende såväl intäkter som kostnader. Dels har skatter och bidrag ökat och dels har inflationen ökat. Inflationen innebär ett högt kostnadsläge samt att pensionskostnaderna ökar betydligt. Detta ger sammantaget att den budget som antogs 15 juni 2022 har ett avsevärt sämre resultat samt att 2 % målet inte uppfylls.

I handlingarna bifogas även budgetförutsättningar för 2024, syftet med detta är att starta upp processen med budget 2024. Samtliga nämnder har delgivits samma information.

Beslutsunderlag

- Nya förutsättningar 2023
- Första utkast budget 2024

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 13.15

Dnr BUN-2022-005

11. Arbetsmiljöredovisning 2022

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information om aktuella arbetsmiljöfrågor.

Beslutsunderlag

– Muntlig information.

Ärendets behandling

Redovisas kontinuerligt.

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2021-105

12. Förslag gällande Kulturskolans verksamhet

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av förslag på om och hur kulturskolan ska ansvara för och driva skapande skola samt om en kulturgaranti kan ingå i det uppdraget.

Barn- och utbildningsnämnden gav vid sammanträdet 2021-12-09 chefen för kulturskolan i uppdrag att utreda om kulturskolan ska ansvara för och driva skapande skola. I uppdraget ingår även att utreda kulturgaranti. I ett första steg ska en kartläggning genomföras.
Redovisningen

Barn- och utbildningsnämnden gav vid sammanträdet 2022-06-02 chefen för Kulturskolan i uppdrag att ta fram förslag på organisation och modell för kulturgaranti och skapande skola samt budget. Uppdraget ska redovisas på arbetsutskottets sammanträde 2022-08-25.

Beslutsunderlag

- Redovisning av förslag.

Beslutet skickas till

Chef Kulturskolan, Dag Elfgren

Barn- och utbildningsnämnden

13. Information från förvaltningen

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av information från förvaltningen.

Barn- och utbildningsnämnden

14. Rapporter från skoloråd m.m.

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av rapporterna.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden rapporterar från möten på skoloråd m.m.

Barn- och utbildningsnämnden

15. Redovisning av delegationsbeslut

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

När barn- och utbildningsnämnden delegerat sin beslutanderätt träder delegaten helt in i nämndens ställe. Beslut som fattas enligt delegationsordning är juridiskt sett barn- och utbildningsnämndens beslut och kan överklagas på samma sätt som nämndens beslut. Alla beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till barn- och utbildningsnämnden.

Följande förteckningar över delegationsbeslut i verksamhetsfrågor redovisas:

2022-12-01	Rektor Margareta Rahm Jansson
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2022-12-01	Rektor Frida Berggren
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2022-12-01	Rektor Niina Johansson
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2022-12-01	Rektor Anna-Karin Sehlstedt Stål
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2022-12-01	Rektor Malin Andersson
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2022-12-01	Rektor Helena Åsberg
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2022-12-01	Rektor Johan Köhler (Edskolan)
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2022-12-01	Rektor Johan Köhler (Kristinelundskolan)
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)

Barn- och utbildningsnämnden

2022-12-01

Ansvarig för skolskjutsfrågor Elisabeth Lindkvist
(Beslut om skolskjuts)

Barn- och utbildningsnämnden

16. Information

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av beslut som tagits av andra myndigheter samt annan viktig information som berör barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde.

- 1) Dnr Ks-2022-649
Utdrag ur protokoll fört vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2022-11-08 avseende sammanträdesdagar för kommunfullmäktige 2023.

Barn- och utbildningsnämnden

17. Kurs- och konferensinbjudningar

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att ledamöter och ersättare i nämnden erbjuds att delta i konferensen Skolriksdag 2023 den 8-9 maj 2023.

Ärendebeskrivning

Kurs- och konferensinbjudningar

- Skolriksdag 2023 hålls Waterfront Congress Center i Stockholm den 8–9 maj 2023. Anmälan öppnas i december 2022.

Förskola 2023

Interkommunal ersättning och bidragsbelopp till fristående verksamhet

Grundförutsättningar: Barn/elevantal och index

Ålder	Antal	Omsorg, ped verk		Ped material		Måltider		Lokaler	
		Index	Vägt antal	Index	Vägt antal	Index	Vägt antal	Index	Vägt antal
1-2 år	278	1,25	348	1,00	278	1,00	278	1,00	278
3-5 år	645	1,00	645	1,00	645	1,00	645	1,00	645
Summa	923		993		923		923		923

Budget att fördela (tkr)

		Omsorg, ped verk	Ped material	Måltider	Lokaler
4071	Undervisning	79 501	4 607		25 276
4071	Ledning	7 148			
4074	Måltider			6 861	
4079	Köp/sälj	-1 084			
4078	Särskilt stöd	0			
4072	Öv	439			
	Summa (tkr)	86 004	4 607	6 861	25 276
	Budget/vägd elev (kr)	86 654	4 991	7 433	27 385

122 748

Fördelad budget per hela gruppen(tkr)

Ålder	Omsorg, ped verk	Ped material	Måltider	Lokaler
1-2 år	30 112	1 388	2 066	7 613
3-5 år	55 892	3 219	4 795	17 663
Summa	86 004	4 607	6 861	25 276

122 748

Fördelad budget/elev (kr), helår

Ålder	Omsorg, ped verk	Ped material	Måltider	Lokaler	Summa	Adm 3%	IKE Summa	Moms 6%	Bidrag Frist verk Summa
1-2 år	108 317	4 991	7 433	27 385	148 126	4 444	152 570	9 154	161 724
3-5 år	86 654	4 991	7 433	27 385	126 463	3 794	130 257	7 815	138 072

IKE och bidrag, per elev, årsbelopp och månadsbelopp

Ålder	IKE		Friskolor Bidrag	Friskolor Bidrag
	Per år	Per månad	Per år	Per månad
1-2 år	152 600	12 717	161 700	13 475
3-5 år	130 300	10 858	138 100	11 508

Bidrag 2022

Frist verk Summa	Föränd %
153 900	5,1
131 300	5,2

Pedagogisk omsorg 2023

Interkommunal ersättning och bidragsbelopp till fristående verksamhet

Grundförutsättningar: Barn/elevantal och index

Ålder	Omsorg, ped verk		Ped material		Måltider		Lokaler	
	Antal	Index	Vägt antal	Index	Vägt antal	Index	Vägt antal	
1-2 år	4	1,00	4	1,00	4	1,00	4	1,00
3-5 år	12	0,83	10	1,00	12	1,00	12	1,00
6-9 år	1	0,25	0	0,50	1	0,50	1	0,75
10-12 år	1	0,15	0	0,50	1	0,50	1	0,75
Summa	18,0		14		17		17	18

Budget att fördela (tkr)

	Omsorg, ped verk	Ped material	Måltider	Lokaler
41210 Fdh	1 267	84		240
41210 Ledning	152			
41291 Köp/sälj	0			
41210 Måltider			120	
41210 Särskilt stöd	0			
Summa (tkr)	1 419	84	120	240
Budget/vägd elev (kr)	98 808	4 938	7 049	13 696

1 862

Fördelad budget per hela gruppen(tkr)

Ålder	Omsorg, ped verk	Ped material	Måltider	Lokaler
1-2 år	395	20	28	55
3-5 år	984	59	85	164
6-9 år	25	2	4	10
10-12 år	15	2	4	10
Summa	1 419	84	120	240

1 862

Fördelad budget/elev (kr), helår

Ålder	Omsorg, ped verk	Ped material	Måltider	Lokaler	Summa	Adm 1%	IKE Summa	Moms 6%	Bidrag Frist verk Summa
1-2 år	98 808	4 938	7 049	13 696	124 491	1 245	125 736	7 544	133 281
3-5 år	82 010	4 938	7 049	13 696	107 694	1 077	108 771	6 526	115 297
6-9 år	24 702	2 469	3 525	10 272	40 968	410	41 377	2 483	43 860
10-12 år	14 821	2 469	3 525	10 272	31 087	311	31 398	1 884	33 282

IKE och bidrag, per elev, årsbelopp och månadsbelopp

Ålder	IKE		Friskolor Bidrag	Friskolor Bidrag
	Per år	Per månad	Per år	Per månad
1-2 år	125 700	10 475	133 300	11 108
3-5 år	108 800	9 067	115 300	9 608
6-9 år	41 400	3 450	43 900	3 658
10-12 år	31 400	2 617	33 300	2 775

Bidrag 2022

Frist verk Summa	Föränd %
129 400	3,0
112 000	2,9
42 700	2,8
32 500	2,5

Pedagogisk omsorg 2023 - fristående huvudman fakturerar barnomsorgsavgift

Bidragsbelopp till fristående verksamhet

Grundförutsättningar: Barn/elevantal och index

Ålder	Antal	Omsorg, ped verk		Ped material		Måltider		Lokaler	
		Index	Vägt antal	Index	Vägt antal	Index	Vägt antal	Index	Vägt antal
1-2 år	4	1,00	4	1,00	4	1,00	4	1,00	4
3-5 år	12	0,83	10	1,00	12	1,00	12	1,00	12
6-9 år	1	0,25	0	0,50	1	0,50	1	0,75	1
10-12 år	1	0,15	0	0,50	1	0,50	1	0,75	1
Summa	18,0		14		17		17		18

Budget att fördela (tkr)

	Omsorg, ped verk	Ped material	Måltider	Lokaler
41210 Fdh	1 267	84	0	240
41210 Ledning	152		0	0
41299 Föräldraavgift	0		0	0
41210 Måltider	0		120	0
41210 Särskilt stöd	0		0	0
Summa (tkr)	1 419	84	120	240
Budget/vägd elev (kr)	98 808	4 938	7 049	13 696

1 862

Fördelad budget per hela gruppen(tkr)

Ålder	Omsorg, ped verk	Ped material	Måltider	Lokaler
1-2 år	395	20	28	55
3-5 år	984	59	85	164
6-9 år	25	2	4	10
10-12 år	15	2	4	10
Summa	1 419	84	120	240

1 862

Fördelad budget/elev (kr), helår

Ålder	Omsorg, ped verk	Ped material	Måltider	Lokaler	Summa	Adm 1%	IKE Summa	Moms 6%	Bidrag Frist verk Summa
1-2 år	98 808	4 938	7 049	13 696	124 491	1 245	125 736	7 544	133 281
3-5 år	82 010	4 938	7 049	13 696	107 694	1 077	108 771	6 526	115 297
6-9 år	24 702	2 469	3 525	10 272	40 968	410	41 377	2 483	43 860
10-12 år	14 821	2 469	3 525	10 272	31 087	311	31 398	1 884	33 282

IKE och bidrag, per elev, årsbelopp och månadsbelopp, justerat enligt nedan

Ålder	IKE		Friskolor Bidrag		Bidrag 2022	
	Per år	Per månad	Per år	Per månad	Frist verk Summa	Föränd %
1-2 år	117 252	9 771	124 833	10 403	120 925	3,2
3-5 år	100 352	8 363	106 849	8 904	103 534	3,2
6-9 år	35 784	2 982	38 244	3 187	37 090	3,1
10-12 år	25 784	2 149	27 666	2 305	26 859	3,0

Justering av bidragsbelopp då fristående huvudman fakturerar föräldraavgift

Föräldraavgift om 900 kr/mån för förskolebarn och 600 kr/mån för fritidshemsbarn dras av från ersättningen, en genomsnittlig schablon. Kommunen tillämpar maxtaxa, eftersom kommunen behåller maxtaxebidraget ska fristående huvudman kompenseras med motsvarande summa, beräkning enligt nedan. Avdrag görs då med 618 kr för ett förskolebarn och 411 kr för ett fritidshemsbarn.

Maxtaxebidraget är på prel 3930 tkr år 2023 och 10 % av detta kommer av barn i pedagogisk omsorg. Av de 10 % anses 85 % komma av barn i fristående verksamhet, 334 tkr. Beräkningen bygger på 125 förskolebarn och 25 fritidshemsbarn i extern verksamhet. Föräldraavgiften för ett fritidshemsbarn är 67 % av avgiften för ett förskolebarn (schablon), därav indexet nedan.

334,05

Ålder	Antal	Index	Vägt antal	Budget/grupp	Per barn/år	Per barn/mån	Avdrag/mån
Fsk-barn	125	1,00	125	294 533	2 356	196	704
Fritidsbarn	25	0,67	17	39 467	1 579	132	468
	150		142	334 000			
Budget att fördela	334 000						
Budget/vägd elev	2 356						

Fritidshem 2023

Interkommunal ersättning och bidragsbelopp till friskola

Grundförutsättningar: Barn/elevantal och index

Ålder	Omsorg, ped verk		Ped material		Måltider		Lokaler		
	Antal	Index	Vägt antal	Index	Vägt antal	Index	Vägt antal		
6-9 år	792	2,00	1584	1,00	792	1,00	792	1,00	792
9-12 år	131	1,00	131	1,00	131	1,00	131	1,00	131
Summa	923		1715		923		923		923

Budget att fördela (tkr)

	Omsorg, ped verk	Ped material	Måltider	Lokaler	
4251 Undervis	16 298	1 113		5 221	
4251 Ledning	3 015				
4259 Köp/sälj	-108				
4254 Måltider			3 084		
4258 Särskilt stöd	0				
Summa (tkr)	19 205	1 113	3 084	5 221	28 623
Budget/vägd elev (kr)	11 198	1 206	3 341	5 657	

Fördelad budget per hela gruppen(tkr)

Ålder	Omsorg, ped verk	Ped material	Måltider	Lokaler	
6-9 år	17 738	955	2 646	4 480	
9-12 år	1 467	158	438	741	
Summa	19 205	1 113	3 084	5 221	28 623

Fördelad budget/elev (kr), helår

Ålder	Omsorg, ped verk	Ped material	Måltider	Lokaler	Summa	Adm 3%	IKE Summa	Moms 6%	Bidrag Friskola Summa
6-9 år	22 396	1 206	3 341	5 657	32 600	978	33 578	2 015	35 593
9-12 år	11 198	1 206	3 341	5 657	21 402	642	22 044	1 323	23 367

IKE och bidrag, per elev, årsbelopp och månadsbelopp

Ålder	IKE		Friskolor Bidrag		Bidrag 2022	
	Per år	Per månad	Per år	Per månad	Friskola Summa	Föränd %
6-9 år	33 600	2 800	35 600	2 967	34 000	4,7
9-12 år	22 000	1 833	23 400	1 950	22 400	4,5

Grundskola 2023

Interkommunal ersättning och bidragsbelopp friskola

Grundförutsättningar: Elevantal och index

Grund	Undervisning		Lärverktyg		Elevhälsa		Måltider		Lokaler	
	Antal	Index	Vägt antal	Index	Vägt antal	Index	Vägt antal	Index	Vägt antal	
Grund	20	1,00	20	1,00	20	1,00	20	1,00	20	1,00
Träning	3	1,40	4	1,00	3	1,00	3	1,00	3	1,00
Summa	23		24		23		23		23	

Budget att fördela (tkr)

	Undervisning	Lärverktyg	Elevhälsa	Måltider	Lokaler	
4439 Köp/sälj	0					
4431 Ledning	380					
4432 Undervisning	6 939	616	100			
4437 Lokaler					996	
4434 Måltider				129		
4435 Skolskjutsar	0					
Summa (tkr)	7 319	616	100	129	996	9 160
Budget/vägd elev (kr)	302 438	26 783	4 348	5 609	43 304	

Fördelad budget per hela gruppen/årskursen (tkr)

	Undervisning	Lärverktyg	Elevhälsa	Måltider	Lokaler	
Grund	6 049	536	87	112	866	
Träning	1 270	80	13	17	130	
Summa	7 319	616	100	129	996	9 160

Fördelad budget/elev (kr), helår

	Undervisning	Lärverktyg	Elevhälsa	Måltider	Lokaler	Summa	Adm 3%	IKE Summa	Moms 6%	Bidrag Friskolor Summa
Grund	302 438	26 783	4 348	5 609	43 304	382 481	11 474	393 956	23 637	417 593
Träning	423 413	26 783	4 348	5 609	43 304	503 457	15 104	518 560	31 114	549 674

IKE och bidrag, per elev, årsbelopp och månadsbelopp

Ålder	IKE Per år	IKE Per månad	Friskolor Bidrag		Bidrag 2022 Friskolor Summa	Föränd %
			Per år	Per månad		
Grund	394 000	32 833	417 600	34 800	402 200	3,8
Träning	518 600	43 217	549 700	45 808	529 100	3,9

Östhammarsområdet

Födelseår	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Ålder	6 år	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	
Antal födda Östhammar	44	55	66	44	48	46	
Antal födda Snesslinge	6	6	7	5	6	8	
Antal födda Långalma	2	4	6	8	4	2	
Antal födda Hargshamn	2	4	5	2	2	1	
Antal födda Vamsta	3	0	2	2	0	1	
Antal födda per år	57	69	86	61	60	58	333

Logården

Grodan	3	8	5	2	0	18	
Grottan	5	6	6	1	0	18	
Hyddan	6	7	4	2	0	19	
Kojan	0	0	0	4	8	12	
Lyan	6	5	4	3	0	18	
Extra avd. Grytet	0	3	3	6	5	17	
Antal placerade:	20	29	22	18	13	102	102

Tomtberga

Alven	0	4	5	4	3	16	
Tomten	0	3	6	3	4	16	
Trollet	0	4	4	3	5	16	
Vätten	0	4	6	3	3	16	
Extra avd. Lekhallen	11	0	0	0	0	11	
Antal placerade:	11	15	21	13	15	75	68

Tomtberga Två

Knyttet	6	4	6	1	0	17	
Nissen	0	7	6	4	0	17	
Pyret	0	0	1	3	9	13	
Antal placerade:	6	11	13	8	9	47	51

Marieberg

Korallen	3	3	8	4	0	18	
Lillstugan	0	0	0	2	11	13	
Linnean	5	4	8	1	0	18	
Lunden	2	4	8	4	0	18	
Saffran	7	4	4	3	0	18	
Antal placerade:	17	15	28	14	11	85	85

Familjedaghem, Enskilda

Sjöstjärnorna	1	3	2	1	3	10
Myrasgård	0	0	0	1	1	2
Antal placerade:	1	3	2	2	4	12
Antal barn placerade	55	73	86	55	52	321
Placering i procent	96%	106%	100%	90%	87%	96%

Behovsanmälan

Kö t.o.m 31 januari	0	0	0	0	0	0
Kö t.o.m 31 mars	0	0	0	0	7	7
Kö t.o.m 31 maj	0	0	0	0	1	1

Födelseår	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ålder	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år
Antal födda Öregrund	22	15	11	12	12	7
Antal födda Gräsö	0	1	3	0	3	2
Antal födda Söderby	3	4	1	2	2	2
Antal födda per år	25	20	15	14	17	11

91

Skutan

Ankaret	0	6	4	4	1	15
Bojen	0	0	0	0	8	8
Jollen	0	6	2	7	1	16
Kajutan	0	5	6	5	0	16
Fyren	23	0	0	0	0	23
Antal placerade:	23	17	12	16	10	78

90

Tärnan	0	0	0	0	0	0
---------------	---	---	---	---	---	---

Familjedaghem, Enskilda

Sjöstjärnorna	3	3	2	1	2	11
Antal barn placerade	26	20	14	17	12	89
Placering i procent	104%	100%	93%	121%	71%	98%

Behovsanmälan

Kö t.o.m 31 januari	0	0	0	0	0	0
Kö t.o.m 31 mars	0	0	0	0	0	0
Kö t.o.m 31 maj	0	0	0	0	1	1

Januari 2023

2022-10-27

Alundaområdet

Födelseår	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Ålder	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år	
Antal födda Alunda	52	54	57	41	50	43	
Antal födda Ekeby	7	10	7	4	6	2	
Antal födda per år	59	64	64	45	56	45	288

Furustugan

	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringar	1-åringar		
Björken	5	2	5	3	1	16	
Eken	5	2	4	2	3	16	
Linden	3	5	4	3	1	16	
Lönnen	2	6	3	2	3	16	
Plantan	4	4	3	2	2	15	
Tallen	4	2	4	3	3	16	
Extra avd. Granen	5	5	5	2	2	19	
Antal placerade:	28	26	28	17	15	114	126

Alma

	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringar	1-åringar		
Blåbär	0	5	6	2	3	16	
Hjorton	0	2	8	2	3	15	
Krusbär	0	4	5	6	2	17	
Lingon	0	6	5	3	3	17	
Nypon	0	4	6	3	5	18	
Extra avd. Björnbär	20	0	0	0	0	20	
Antal placerade:	20	21	30	16	16	103	102

Ekeby

	5-åringar	4-åringar	3-åringar	2-åringar	1-åringar		
Grottan	0	0	2	4	2	8	
Källan	6	10	3	0	0	19	
Antal placerade:	6	10	5	4	2	27	34

Familjedaghem**Alunda**

5-åringar 4-åringar 3-åringar 2-åringen 1-åringen

Familjedaghem 1	3	1	0	1	1	6	
Familjedaghem 2	0	1	1	1	1	4	
Familjedaghem 3	0	2	3	0	1	6	
Antal placerade:	3	4	4	2	3	16	15
Familjedaghem Enskilda:							
Tomtebobarnen	4	9	5	5	5	28	25
Antal barn placerade	57	61	67	39	36	260	
Placering i procent	97%	95%	105%	87%	43%	90%	
Kö t.o.m 31 januari	0	0	0	0	0	0	
Kö t.o.m 31 mars	0	0	0	0	6	6	
Kö t.o.m 31 maj	0	0	0	0	7	7	

Januari 2023
Österbybruk

2022-10-26

Födelseår	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Ålder	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år	
Antal födda per år	42	40	39	42	35	29	198

Eken 5-åringar 4-åringar 3-åringar 2-åringar 1-åringar

Blåsippan	3	5	2	4	2	16	
Gullvivan	2	4	4	4	2	16	
Tussilago	3	3	4	4	1	15	
Vitsippan	3	3	3	5	2	16	
Antal placerade:	11	15	13	17	7	63	68

Granen 5-åringar 4-åringar 3-åringar 2-åringar 1-åringar

Kotten	9	5	4	0	0	18	
Mossan	0	0	0	10	5	15	
Stubben	7	4	5	2	0	18	
Antal placerade:	16	9	9	12	5	51	51

Mineralen 5-åringar 4-åringar 3-åringar 2-åringar 1-åringar

Gruvan	4	4	5	4	3	20	
Röd	0	0	0	0	0	0	
Skogen	4	8	3	3	6	24	
Vattnet	6	3	7	2	2	20	
Antal placerade:	14	15	15	9	11	64	68

Familjedaghem enskilda:

Smederna	3	4	2	3	2	14	
Antal barn placerade	44	43	39	41	25	192	
Placering i procent	105%	107%	100%	98%	71%	97%	

Behovsanmälan 5-åringar 4-årngar 3-åringar 2-åringar 1-åringar

Kö t.o.m 31 januari	0	0	0	0	0	0	
Kö t.o.m 31 mars	0	0	0	0	6	6	
Kö t.o.m 31 maj	0	0	0	0	1	1	

Januari 2023

2022-10-27

Gimoområdet

Födelseår	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ålder	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år
Antal födda Gimo	40	36	30	31	35	23
Antal födda Hökhuvud	6	7	1	2	1	4
Antal födda Valö	3	1	2	6	5	0
Antal födda per år	49	44	33	39	41	27

206

Diamanten

5-åringar 4-åringar 3-åringar 2-åringar 1-åringar

Tjänster

Bollen	0	9	4	3	0	16
Gungan	0	0	0	2	13	15
Nallen	0	1	4	5	5	15
PärLAN	0	6	6	4	0	16
Extra avd. Lejon-Kulan	8	0	0	0	0	8
Extra avd. Varg-Kulan	8	0	0	0	0	8
	16	16	14	14	18	78

102

Rubinen

5-åringar 4-åringar 3-åringar 2-åringar 1-åringar

Haren	21	0	0	0	0	21
Räven	0	6	5	6	0	17
Vargen	0	0	0	0	14	14
Älgen	0	4	6	7	0	17
Antal placerade:	21	10	11	13	14	69

68

Familjedaghem enskilda

Bruksbarnen i Vått o Torrt	5	5	5	5	5	25
Sjöstjärnorna Hökhuvud	3	3	3	3	3	15
Antal placerade:	8	8	8	8	8	40

20

20

Antal barn placerade	45	34	33	35	40	187
Placering i procent	92%	77%	100%	90%	93%	91%

Behovsanmälan

5-åringar 4-åringar 3-åringar 2-åringar 1-åringar

Kö t.o.m 31 januari	0	0	0	0	1	1
Kö t.o.m 31 mars	0	0	1	0	0	1
Kö t.o.m 31 maj	0	0	0	0	5	5

Januari 2023

Hela kommunen

2022-10-27

Födelseår	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Ålder	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år	
Antal födda per år	232	237	237	201	209	170	1116

Sammanställning

placeringar:

Placeringar förskola	209	209	221	171	146	956
Placeringar familjedaghem	3	4	4	2	3	16
Placeringar enskilda	19	27	19	19	21	105
Totalt placerade:	231	240	244	192	170	1077

Placering % förskola	90%	88%	93%	85%	70%	86%
Placering % familjedaghem	1%	2%	2%	1%	1%	1%
Placering % enskilda	8%	11%	8%	9%	10%	9%

Kö t.o.m 31 januari	0	0	0	0	1	1
Kö t.o.m 31 mars	0	0	1	0	19	20
Kö t.o.m 31 maj	0	0	0	0	15	15

UTVÄRDERING AV MATEMATIKINSATSEN FÖR LÄRARE I ÖSTHAMMARS KOMMUNS GRUNDSKOLOR

2018-2022

MATEMATIKINSATSEN GENOMFÖRDES UNDER PERIODEN
SENHÖSTEN 2018 TILL OCH MED HÖSTTERMINEN 2022

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sammanfattning	2
Inledning	3
Syfte och mål med Matematikinsatsen	5
Metod	6
Urval	6
Genomförande	6
Resultat	8
Diskussion	10
Avslutande ord	12
Referenser	13
Bilagor	14
Bilaga 1: Rektors utvärdering	14
Bilaga 2: Lärares utvärdering	20

SAMMANFATTNING

Från och med senhösten 2018 till och med höstterminen 2022 pågick en matematikinsats i Östhammars kommun. En utgångspunkt för beslutet att en matematikinsats skulle genomföras var de låga resultat avseende matematikkunskaper som elever, över tid, visat i olika mätningar (exempelvis nationella prov). Inledningsvis genomfördes en Matematikinsats för grundskolorna (från och med förskoleklass till och med årskurs 9) i Gimo (Vretaskolan och Vallonskolan). Ett senare beslut att samtliga grundskolor (från och med förskoleklass till och med årskurs 6) i Östhammars kommun skulle delta i Matematikinsatsen grundades även i de effekter som insatsen bidrog med i de två skolor som redan deltog. Under den utökade insatsen deltog respektive grundskola under olika lång tidsperiod.

Föreliggande rapport grundas i en utvärdering som genomfördes i två varianter, en riktad till rektorer och en riktad till lärare. Utvärderingen besvarades av fyra skolledare (biträdande rektor och rektorer) samt av tjugosex lärare.¹ Utvärderingen av Matematikinsatsen ägde rum i avsikt att identifiera om den uppfyllde syftet, vilket var att utveckla matematikundervisningen och i och med det möjliggöra att öka elevernas lärande och kunnande i ämnet matematik. En ytterligare avsikt med utvärderingen var att identifiera indikationer på om målet med insatsen kan uppnås. Målet med Matematikinsatsen var att lärarna senast december 2022 uttrycker styrkan av, och effekten med, att i ett kollaborativt arbete utveckla matematikundervisningen samt att resultaten i matematik ska förbättras. En förväntan av insatsen var att den blev märkbar för eleverna och att de skulle uttrycka att matematikundervisningen förändrades, att eleverna skulle uttrycka att de förstår mer och att deras motivation att lära ökade.

Det resultat som framkom i analysen kan ha påverkats av den andel rektorer och lärare som besvarande utvärderingen. I resultatet framkommer bland annat att såväl lärare som rektorer upplever att matematikundervisningen utvecklades, även om det också fanns lärare som uttryckte att den inte gjorde det. I utvärderingen uttryckte lärare att det hade varit mer gynnsamt med stadier var för sig och inte två stadier tillsammans, dock fanns det lärare och rektorer som lyfte fram styrkan av att stadierna var tillsammans. I resultatet synliggörs också att lärare mer medvetet diskuterar vilket lärande en aktivitet kan möjliggöra, men också vikten av att analysera det lärande som sker. Ytterligare ett resultat är att lärarna tidigare än december 2022 uttrycker att de upplevde en styrka av, och effekt med, att utveckla matematikundervisningen i kollaborativa sammanhang. I utvärderingen angav lärarna att de exempelvis fått ett annat synsätt och kunskap om vad som är viktigt för att eleverna ska utveckla sitt matematiska tänkande på bästa sätt. Avseende elevernas upplevelser av matematikundervisningen framkommer att de bland annat uppfattar att den är roligare och att de lär sig utan att vara medvetna om det. Detta resultat framkom när rektorer explicit frågade elever hur de upplever matematikundervisningen (se Bilaga 1, Figur 8).

¹ I rapporten används fortsättningsvis begreppet rektorer oavsett om det är rektorer eller biträdande rektorer som avses.

INLEDNING

I föreliggande rapport presenteras resultatet av den Matematikinsats som genomfördes i Östhammars kommuns grundskolor under perioden 2018 till och med höstterminen 2022. Senhösten 2018 initierades Matematikinsatsen i dåvarande Hammarskolan (idag Vretaskolan). Under vårterminen 2020 inleddes insatsen även i Vallonskolan för att utveckla ett ”röda-tråden-perspektiv” mellan de två skolorna på samma ort.² Inför vårterminen 2021 beslutade chef vid barn- och utbildningsförvaltningen och verksamhetschef för grundskolan att Matematikinsatsen skulle utökas att omfatta samtliga lärare som undervisar i matematik från och med förskoleklass till och med årskurs 6. Beslutet grundades i elevers låga resultat i olika mätningar (exempelvis nationella prov) avseende matematikkunskaper. Beslutet grundades även i de effekter insatsen bidrog med vid de skolor som redan deltog. Intentionen var att Matematikinsatsen skulle pågå över tid för att göra skillnad i matematikundervisningen, vilket har stöd i forskning där det framhålls att kontinuerligt professionellt lärande i skolor leder till bättre resultat i jämförelse med fortbildning i form av kurser (t.ex. Timperley m.fl., 2021).

Att elever i Östhammars kommun påvisat låga resultat i matematik över tid utmynnade i ett syfte och mål med insatsen, vilka presenteras nedan under rubriken Syfte och mål med Matematikinsatsen. Avsikten med att samtliga grundskolor, från och med förskoleklass till och med årskurs 6, skulle ingå i Matematikinsatsen var att öka likvärdigheten mellan skolorna.

I Skollagen betonas att undervisningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (SFS, 2010:800, kap. 1, 5 §). Detta var ett motiv för att två matematikutvecklare, tillika doktorander i matematikämnets didaktik, fick uppdraget att leda Matematikinsatsen. Därmed fanns möjligheten att förankra insatsen i forskning. Genom ett samarbete med lärarna fanns möjlighet att det som prövades, efter en tid, kunde leda till beprövad erfarenhet. För att satsningar ska gå från erfarenhet till prövad och beprövad erfarenhet krävs att vad lärare prövat, reflekterat kring och analyserat, dokumenteras och delas till andra skolor och kommuner (jfr Jahnke, 2019; Öhman Sandberg, 2019). Matematikinsatsen var således grundad i forskning och uppbyggd på faktorerna att lärare prövade olika aktiviteter och moment, reflekterade kring, och utvärderade det prövade och även analyserade det som framkom i utvärderingar. På vilka sätt lärare i Östhammars kommun kommer att dela sina erfarenheter återstår att se. Dock är det kommunicerat med lärare i en av skolorna att delta i forum som exempelvis Lärarnas forskningskonferens, vilken äger rum varje år, tisdag vecka 44. Lärarnas forskningskonferens är en konferens där forskare och lärare presenterar vad de prövat angående undervisningsutveckling och vilka resultat det bidragit till.

I forskning framhålls vikten av att externa ledare leder utvecklingsinsatser i avsikt att utmana kollegium angående föreställningar, men också för att kollegiet inte ska hamna i bias, så kallad, partiskhet (t.ex. Jarl m.fl., 2017; Katz & Dack, 2017; Timperley, 2013). De två matematikutvecklarna i Östhammars kommun hade rollen som externa ledare.

² Med ”röda-tråden-perspektiv” avses i detta sammanhang att ett och samma matematikområde fokuseras från och med förskoleklass till och med årskurs 9.

Matematikutvecklarna hade inte tillhörighet till någon av skolorna och kunde därmed anta rollen som externa ledare.

Utvärderingen konstruerades av de två matematikutvecklarna, vilka också analyserade svaren och sammanställde resultatet. Resultatet som presenteras i föreliggande rapport är ett sammanfattande resultat i relation till syfte och mål med Matematikinsatsen. Rektors och lärares fullständiga svar i utvärderingen återfinns inte i rapporten. En intention med rapporten är att delge en bredd av de svar som angavs i utvärderingen. Målgruppen för rapporten är den centrala ledningsgruppen (CLG) samt Barn- och utbildningsnämnden i Östhammars kommun. Rapporten är författad av de två matematikutvecklarna.

November 2022

SYFTE OCH MÅL MED MATEMATIKINSATSEN

Syfte

Syftet med Matematikinsatsen var att utveckla matematikundervisningen och i och med det möjliggöra att öka elevernas lärande och kunnande i ämnet matematik.

Mål

Målet med Matematikinsatsen var att lärarna senast december 2022 uttrycker styrkan av, och effekten med, att i ett kollaborativt arbete utveckla matematikundervisningen samt att resultaten i matematik ska förbättras. En förväntan av insatsen var att den blev märkbar för eleverna och att de skulle uttrycka att matematikundervisningen förändrades, att eleverna skulle uttrycka att de förstår mer och att deras motivation att lära ökade.

METOD

Matematikinsatsen inleddes i respektive skola/skolenhet med ett möte tillsammans med förstelärare och rektor för att identifiera skolans behov. Lärarna och rektorerna fick också uttrycka sina förväntningar och farhågor avseende insatsen. Samtliga skolor lyfte fram grundläggande taluppfattning och aritmetik (addition och subtraktion) som viktiga områden att utveckla.

Under 2019 utbröt en pandemi, vilken kom att påverka Matematikinsatsens genomförande tidigt under 2020. Pandemin medförde bland annat att tillfällena med matematikutvecklarna genomfördes via Teams och ofta deltog även lärarna från avskilda platser och inte tillsammans med kollegor.

URVAL

Nedan presenteras respektive skola med utgångspunkt i den tid de deltog i insatsen.

Vretaskolan	senhösten 2018-vårterminen 2022
Vallonskolan	vårterminen 2020-höstterminen 2022
Grundsärskolan	vårterminen 2021-vårterminen 2021
Ekeby- och Olandsskolan	vårterminen 2021-vårterminen 2022
Österbyskolan	vårterminen 2021-höstterminen 2022
Öregrunds skola	vårterminen 2021-höstterminen 2022
Eds-, Kristinelund- och Frösåkersskolan	höstterminen 2021-höstterminen 2022

Några skolor valde av olika skäl att avsluta sitt deltagande i Matematikinsatsen innan det planerade avslutet december 2022.

GENOMFÖRANDE

Inledningsvis genomfördes kartläggningar av elevers kunskande angående grundläggande aritmetik inom addition och subtraktion med hjälp av Skolverkets Diamantdiagnoser: Aritmetik AF (förskoleklass), AG1 (årskurserna 1–3), AG3 (årskurserna 4–6) och AG4 (årskurserna 7–9).³ Kartläggningarna genomfördes i avsikt att vara en utgångspunkt och ett verktyg för att, mer precist, synliggöra vilket avgränsat matematiskt område som behövde utvecklas i undervisningen i respektive skola.

Intentionen var att matematikutvecklarna i Östhammars kommun skulle genomföra fyra tillfällen i respektive skola. Dessa tillfällen bestod av delar som exempelvis teori, diskussioner och workshops och lärarna gavs möjlighet att diskutera och planera för olika aktiviteter/moment att pröva i undervisningen. Mellan tillfällena med matematikutvecklarna prövade lärarna dessa olika aktiviteter/moment i avsikt att fördjupa sin kunskap i berört områdes didaktik och utformning av undervisningen och därmed öka elevernas lärande inom

³ Länk till Diamantdiagnoser, Aritmetik:

https://www.skolverket.se/download/18.5dfec44715d35a5cdfa8512/1516017575064/1_Aritmetik.pdf

ett avgränsat område. Intentionen var att lärarna därefter skulle reflektera och analysera avseende det som prövades och hur det ”föll ut” på, lokalt ledda, mellanträffar. Mellanträffarna skulle dokumenteras i avsikt att matematikutvecklarna skulle få ta del av minnesanteckningar för att kunna sammankoppla lärarnas diskussioner, frågeställningar och önskemål med nästkommande tillfälle. Avsikten var att det skulle vara ett relevant innehåll och en kontinuitet av innehållet. Lärarna läste också litteratur som diskuterades på såväl mellanträffar som under tillfällena med matematikutvecklarna. Samtliga lärare som deltog i Matematikinsatsen erhöll boken *Grundläggande aritmetik. Matematikdidaktik för lärare*.

RESULTAT

Syftet med Matematikinsatsen var att utveckla matematikundervisningen och i och med det möjliggöra att öka elevernas lärande och kunskaper i ämnet matematik. I utvärderingen framkommer att en majoritet av lärarna uttrycker att innehållet i Matematikinsatsen påverkade och fortfarande påverkar matematikundervisningen på ett positivt sätt. Exempel på det är lärare som uttrycker att de fick syn på hur undervisningen kan utvecklas ytterligare för ett bättre resultat och att deras egna tankar angående matematik kan påverka matematikundervisningen. Lärare uttrycker att bra och givande diskussioner ledde till reflektioner kring den egna undervisningen. Bland dessa nämnda resultat återfinns såväl lärare som deltog i Matematikinsatsen under en kortare tidsperiod som lärare som deltog under en längre tidsperiod. Även rektorerna bedömde att matematikundervisningen utvecklades under Matematikinsatsen. På en skala 1–6 där värdet 6 avser ”i hög grad” angav 50 % av rektorerna värdet 5 och 50 % av dem värdet 6 (se Bilaga 1, Figur 6). Samma värden framkommer avseende rektorers bedömning av att ett ”röda-tråden-perspektiv” möjliggjordes under Matematikinsatsen (se Bilaga 1, Figur 7).⁴ Bland lärares svar framkommer att de upplevde ett ”röda-tråden-perspektiv” som en styrka i Matematikinsatsen, men också att flera lärare hade önskat en stadiindelad Matematikinsats. Motiveringen var att lärare upplevde att innehållet i insatsen i stor utsträckning riktades mot elever i de lägre åldrarna. I utvärderingen återfinns även svar där lärare uttrycker att aktiviteter/moment endast fungerade att använda vid något enstaka tillfälle och att detta inte förändrar matematikundervisningen. I utvärderingen framkommer att liknande svar angående dessa två aspekter endast återfinns bland lärare som deltog i Matematikinsatsen under en kortare tidsperiod.

I syftet framkommer att Matematikinsatsen ska möjliggöra att öka elevernas lärande och kunskaper i matematik. I utvärderingen uttrycker några lärare att de fick ett annat synsätt och kunskap om vad som är viktigt för att eleverna ska utveckla sitt matematiska tänkande på bästa sätt. Bland annat att elever ska ges möjlighet att föra diskussioner och att lyfta fram olika strategier för att lösa olika uppgifter. Andra exempel som synliggörs i utvärderingen är att lärare uttrycker att de aktiviteter/moment som prövades kan leda till att elever når mål som kan relateras till det matematiska innehållet grundläggande taluppfattning och aritmetik angående addition och subtraktion. Ett ytterligare exempel angående elevernas lärande är lärare som uttrycker vikten av att diskutera vilket lärande som avses med en specifik aktivitet, men också att analysera och lyfta fram vilket lärande som faktiskt sker. Bland dessa nämnda resultat återfinns såväl lärare som deltog i Matematikinsatsen under en kortare tidsperiod som lärare som deltog under en längre tidsperiod.

Målet med Matematikinsatsen var att lärarna senast december 2022 uttrycker styrkan av, och effekten med, att i ett kollaborativt arbete utveckla matematikundervisningen samt att

⁴ Med ”röda-tråden-perspektiv” avses i detta sammanhang att ett och samma matematikområde fokuseras från och med förskoleklass till och med årskurs 6 i en och samma skola. På Vallonskolan gäller ”röda-tråden-perspektivet” för årskurserna 4–9.

resultaten i matematik ska förbättras. En förväntan av insatsen var att den blev märkbar för eleverna och att de skulle uttrycka att matematikundervisningen förändrades, att eleverna skulle uttrycka att de förstår mer och att deras motivation att lära ökade. Med utgångspunkt i det resultat som skrivs fram i relation till syftet med Matematikinsatsen visar det att lärare redan innan december 2022 upplevde en styrka av, och effekt med, att i kollaborativt arbete utveckla matematikundervisningen. Vidare står i målet att resultaten i matematik ska förbättras. I utvärderingen ställdes ingen fråga explicit om resultatet i matematik förbättrades, men de elever, vilkas lärare deltog i Matematikinsatsen från och med senhösten 2018, påvisade ett bra resultat senare när de gick i årskurserna 4, 5 och 6. Inledningsvis genomförde eleverna (årskurserna 1–3) Diamandiagnosen AG1 (se rubriken Genomförande). När eleverna var äldre (årskurserna 4 och 5) genomförde de och övriga elever i den då aktuella skolan Diamantdiagnosen AG3. Även om talområdet är högre i AG3 jämfört med AG1, påvisade eleverna i årskurserna 4 och 5 ett bättre resultat än övriga elever i skolan.

I målet står även att insatsen ska vara märkbar för eleverna och att eleverna skulle uttrycka att de förstår mer och att deras motivation att lära ökade. I utvärderingen uttrycker lärare bland annat att de aktiviteter/moment som prövades i undervisningen var populära bland eleverna. Även vid tillfällena när matematikutvecklarna träffade lärarna uttryckte de att eleverna uppskattade det som prövades i matematikundervisningen. Vid dessa tillfällen lyfte lärarna även fram att eleverna oftare och mer obehindrat deltar i gemensamma diskussioner om exempelvis hur olika uppgifter kan lösas. De lärare som beskrev att eleverna uppskattade aktiviteterna deltog i Matematikinsatsen under såväl kortare som längre tidsperiod. I Bilaga 1, Figur 8, framkommer att de fyra rektorer som besvarade frågan om eleverna märker någon skillnad angående matematikundervisningen angav två av dem det lägsta värdet 1, medan de två övriga angav värdet 5 respektive 6. De rektorer som angav det lägsta värdet kompletterade sina svar med att de inte haft sådana uppföljande samtal med eleverna. De rektorer som angav de högre värdena kompletterade sina svar med att eleverna märker skillnad, att matematikundervisningen är roligare och att eleverna lär sig utan att tänka på det.

I Bilaga 1 och Bilaga 2 synliggörs ytterligare frågeställningar och svar i utvärderingen. Dessa frågeställningar och svar handlar i stor utsträckning om Matematikinsatsens relevans. I detta Resultatavsnitt presenteras endast resultat i relation till syfte och mål med Matematikinsatsen.

DISKUSSION

I detta avsnitt diskuteras effekter och resultat i relation till syfte och mål med Matematikinsatsen. Effekter och resultat diskuteras även i relation till tidigare forskning som bedöms relevant för en satsning som Matematikinsatsen.

Syftet med Matematikinsatsen var att utveckla matematikundervisningen i avsikt att möjliggöra för ett ökat lärande och kunnande för eleverna i ämnet matematik. Andelen rektorer och lärare som besvarade utvärderingen kan ha påverkat resultatet. Vi kan inte uttala oss om på vilka sätt resultatet eventuellt skulle förändras om samtliga rektorer och lärare hade besvarat utvärderingen. I avsnittet Resultat presenteras att en majoritet av lärarna som besvarade utvärderingen upplevde att Matematikinsatsen påverkar matematikundervisningen på ett positivt sätt, oavsett om de deltog i insatsen under en kortare eller längre tidsperiod. Öhman Sandberg (2019) lyfter fram att satsningar som Läslyftet och Matematiklyftet, i liten utsträckning, tycks leda till hållbar undervisningsutveckling (se även Timperley, 2021). Att undervisningsutveckling kommer att vara hållbar i samtliga grundskolor i Östhammars kommun är inte möjligt att framhålla. Ryve med flera (2016) understryker att skolutveckling (och undervisningsutveckling) kräver en flerårig satsning om fem till nio år. De lärare som deltog i Matematikinsatsen under en längre tidsperiod (3 och 3,5 år) uttryckte att deras matematikundervisning förändrades på ett sätt så att den är hållbar. En av skolorna uttryckte även att undervisning i andra ämnen kom att förändras med utgångspunkt i det som Matematikinsatsen tillhandahöll, exempelvis genom de didaktiska och fördjupande frågeställningar som diskuterades och bearbetades. Värt att notera är att även lärare som deltog i Matematikinsatsen under en kortare tidsperiod uttryckte att deras matematikundervisning utvecklades, bland annat genom att delta i fördjupande diskussioner i ämnesdidaktiska frågeställningar och de aktiviteter/moment som prövades. I en satsning som Matematikinsatsen kommer såväl ämnet som ämnesdidaktik i fokus. En fråga som uppstår är om det är antal år som avgör om en satsning gör skillnad för undervisningsutveckling och elevers lärande eller om det även kan inbegripa andra aspekter. En aspekt kan handla om vad Hallinger (2011) betonar angående rektorers närvaro vid lärares kompetensutvecklingsinsatser. Hallinger framhåller att rektorers stöd för, och deltagande i, lärares kompetensutvecklingsinsatser anses ha störst effektstorlek på elevers lärande. Rektorers betydelse framkommer även i en sammanställande rapport där rektorers engagemang, delaktighet och pedagogiska ledarskap lyfts fram som viktiga aspekter i förhållande till långsiktigt och hållbart utvecklingsarbete. Rektorers bidrag handlar bland annat om att skapa förutsättningar för insatser där lärare samarbetar, men också att rektorer själva deltar och reflekterar (Wennergren & Carolsson Godolakis, 2022).

Det kan finnas flera förklaringar till att satsningar inte är hållbara och en förklaring kan vara att det saknas en strategi där lärarna bland annat möts i kollegiala sammanhang för att tillsammans utveckla undervisningen. En annan förklaring kan vara att satsningar uppfattas som projekt som avslutas (se Ryve m.fl., 2016). För att satsningar ska vara hållbara och inte uppfattas som projekt som avslutas kan det krävas att interna resurser avsätts samt att stöd i form av exempelvis handledare ges (jfr Katz & Dack, 2017; Ryve m.fl., 2016; Öhman Sandberg, 2019). Timperley (2013) framhåller vikten av externa ledare i avsikt att utmana kollegiet angående tidigare föreställningar och för att kollegiet inte ska hamna i bias, så kallad, partiskhet (se även Jarl m.fl., 2017; Katz & Dack, 2017). I Matematikinsatsen i

Östhammars kommun antog matematikutvecklare, tillika doktorander, rollen som externa ledare. En avsikt var att de skulle utgöra ett stöd för lärare att implementera ett hållbart sätt att utveckla matematikundervisningen genom att bland annat kollaborativt planera, genomföra och utvärdera undervisningen, men också att utmana tidigare föreställningar om matematikundervisning och elevers lärande i matematik. För att satsningar inte enbart ska vara fortbildningar utan leda till professionell kunskap krävs satsningar där inre processer skapas (Timperley, 2013). Som nämns i Inledning framhåller Timperley med flera (2021) att fortlöpande professionellt lärande i skolor ger bättre resultat än fortbildning i form av kurser. En utmaning för skolorna kan nu vara att planera för att utvecklingsarbetet fortgår och inte avslutas som ett projekt.

I relation till forskningen som presenteras ovan och syftestexten angående elevers lärande och kunnande lyfte lärare fram i utvärderingen att de fick ett annat synsätt och kunskap om vad som är viktigt för att elever bland annat ska utveckla sitt matematiska tänkande. Detta kan även sammankopplas till det Katz och Dack (2017) betonar, det vill säga, lärande kräver att ny kunskap konstrueras.

Målet med Matematikinsatsen var att lärarna senast december 2022 skulle uttrycka styrkan av, och effekten med, att i ett kollaborativt arbete utveckla matematikundervisningen samt att resultaten i matematik ska förbättras. En förväntan på insatsen var att den skulle bli märkbar för eleverna och att de skulle uttrycka att matematikundervisningen förändrades, att eleverna skulle uttrycka att de förstår mer och att deras motivation att lära ökade. Utöver de effekter och resultat som presenteras i avsnittet Resultat kan det vara av intresse att följa elevernas fortsatta lärande och kunnande avseende taluppfattning och aritmetik. Särskilt intressant kan det vara att följa de elever, vilkas lärare deltog i Matematikinsatsen en längre tidsperiod, med anledning av att se om elevernas kunnande inom taluppfattning och aritmetik är varaktig. En förhoppning är att dessa elever har urskilt nödvändiga kunskaper som kan generaliseras i deras framtida matematikundervisning och, i förlängningen, framtida utbildningar och yrken.

AVSLUTANDE ORD

Under arbetet med att utvärdera Matematikinsatsen och att skriva föreliggande rapport uppstod flera frågor. Vi är fullt medvetna om att det finns fler aspekter att lyfta fram än enstaka resultat från en utvärdering med förutbestämda frågeställningar och påståenden. Avsikten med rapporten var dock inte att den skulle leda fram till en fullständig och uttömmande beskrivning av Matematikinsatsen och på vilka sätt rektorer och lärare bedömde den. Genom att analysera det resultat som presenteras i rapporten kan den ligga som grund för framtida insatser.

Samtliga skolor fokuserade på ett likartat matematiskt innehåll, vilket kan möjliggöra för att öka likvärdigheten avseende matematikundervisningen i Östhammars kommuns grundskolor. Att tillsammans kollaborera för att utveckla professionen och undervisning är ett gynnsamt koncept enligt forskning (t.ex. Blossing & Wennergren, 2019; Granberg & Ohlsson, 2016; Katz & Dack, 2017; Timperley, 2013). I Matematikinsatsen arbetade lärarna intervererande och kollaborativt, vilket kan medföra att likvärdigheten avseende matematikundervisningen inom en och samma skola/skolenhet ökar.

Avslutningsvis vill vi önska rektorer och lärare lycka till i det fortsatta arbetet med att utveckla matematikundervisningen. Det kan inte nog sägas hur viktiga rektorerna och lärarna och deras profession och erfarenhet är avseende att utveckla undervisningen.

Charlotta Andersson & Jane Tuominen, matematikutvecklare i Östhammars kommun

REFERENSER

- Blossing, U., & Wennergren, A-C. (2019). *Kollegialt lärande. Resan mot framtidens skola*. Studentlitteratur.
- Granberg, O., & Ohlsson, J. (2016). *Kollektivt lärande – i arbetslivet*. Studentlitteratur.
- Hallinger, P. (2011). Leadership for learning: Lessons from 40 years of empirical research. *Journal of Educational Administration*, 49(2), 125–142.
- Jahnke, A. (2019). *Utveckla utbildning. Vetenskaplig grund. Beprövad erfarenhet. Tyst kunskap*. Liber.
- Jarl, M., Blossing, U., & Andersson, K. (2017). *Att organisera för skolframgång. Strategier för en likvärdig skola*. Natur & Kultur.
- Katz, S., & Dack, L. A. (2017). *Professionsutveckling & kollegialt lärande. Framgångsstrategier och utvecklande motstånd*. Natur & Kultur.
- Löwing, M. (2016). *Diamant – diagnoser i matematik. Ett kartläggningsmaterial baserat på didaktisk ämnesanalys*. Göteborg: Acta Universitatis Gothoburgensis.
- Löwing, M. (2017). *Grundläggande aritmetik. Matematikdidaktik för lärare*. Studentlitteratur.
- Ryve, A., Hemmi, K., & Kornhall, P. (2016). *Skola på vetenskaplig grund*. Natur & Kultur. SFS 2010:800. Skollagen. Utbildningsdepartementet.
- Timperley, T. (2013). *Det professionella lärandets inneboende kraft*. Studentlitteratur.
- Timperley, H., Ell, F., Le Fevre, D., & Twyford, K. (2021). *Ledarskap och utmaningar i professionellt lärande. Med fokus på elevers lärande*. Studentlitteratur.
- Wennergren, A-C., & Carolsson Godolakis, H. (2022). *Rektors betydelse för kollegialt lärande. Erfarenheter från en forskningscirkel med fokus på hur rektorers ledarhandlingar kan göra skillnad för barn i förskolan*. Specialpedagogiska skolmyndigheten.
- Öhman Sandberg, A. (2019). Förutsättningar för hållbar undervisningsutveckling – exempel från Läslyftet. I Y. Ståhle, M. Waermö, & V. Lindberg (Red.), *Att utveckla forskningsbaserad undervisning. Analyser, utmaningar och exempel*. (s. 269–288). Natur & Kultur.

BILAGOR

Nedan presenteras fyra rektorers och tjugosex lärares svar i utvärderingen av Matematikinsatsen. Värdet 1 motsvarar i låg grad och värdet 6 motsvarar i hög grad. I Bilaga 1 presenteras rektorers svar och i Bilaga 2 presenteras lärares svar.

BILAGA 1: REKTORERS UTVÄRDERING

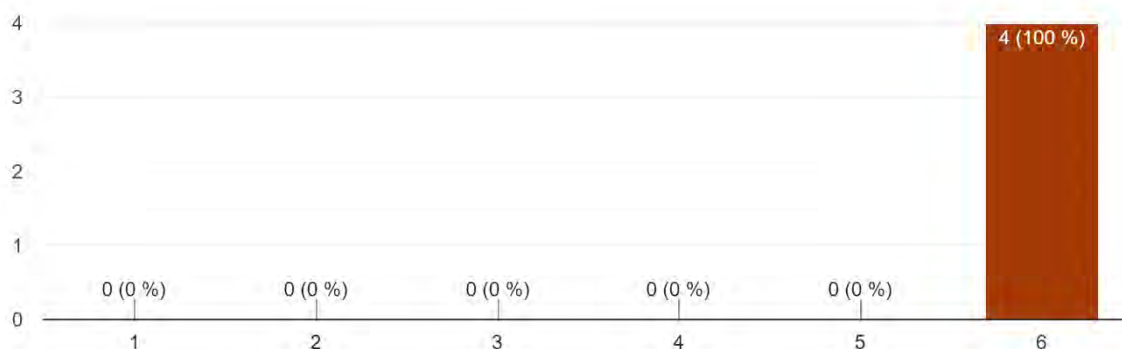
I sammanfattande form kompletteras Figur 2–8 under respektive figur med kommentarer som rektorerna angav i utvärderingen.

I Figur 1 presenteras rektorernas bedömning av att ha möjliggjort för lärarna att delta i Matematikinsatsen.

Figur 1 *Rektorernas bedömning av att de möjliggjort för lärarna att delta i Matematikinsatsen*

Jag har möjliggjort för lärarna att delta i Matematikinsatsen för att exempelvis läsa litteratur och ha mellanträffar där prövade aktiviteter och litteraturen diskuteras.

4 svar

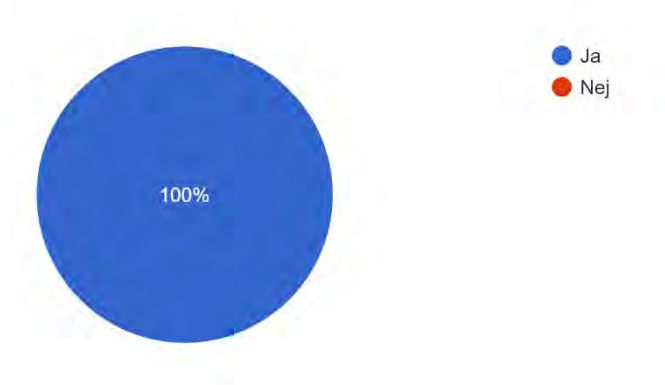
Med utgångspunkt i Figur 1 framgår att samtliga av de rektorer som svarade på utvärderingen upplever att de möjliggjorde för lärarna att delta i Matematikinsatsen.

I Figur 2 nedan återges rektorernas bedömning av lärarnas möjlighet att delta på samtliga seminarier.

Figur 2 Rektorernas bedömning av att de möjliggjort för lärarna att delta på samtliga seminarier

Jag har möjliggjort för berörda lärare att delta på samtliga seminarier:

4 svar

Även i Figur 2 framkommer att rektorerna bedömer att de möjliggjort för lärarna att delta på samtliga seminarier.

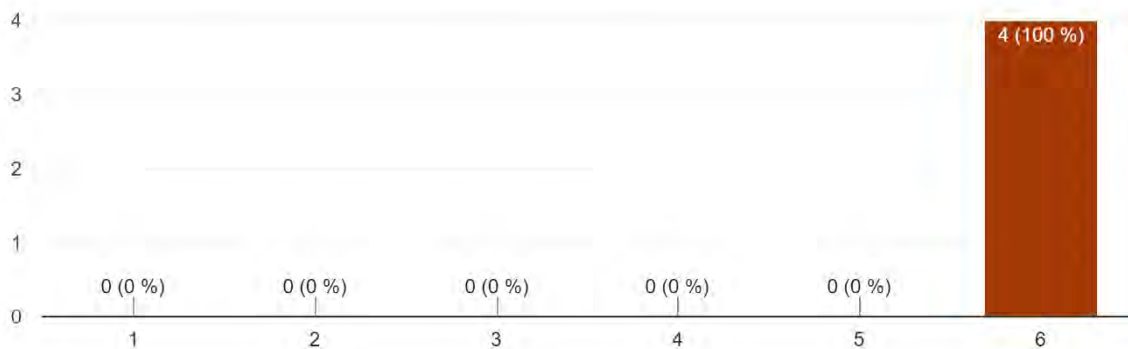
I uppföljande kommentarer i relation till frågeställningen framkommer bland annat att rektorer prioriterade Matematikinsatsen inom ramen av 35 timmar, att förstelärare ledde mellanträffarna och följde upp det som prövats i undervisningen samt att det har varit självklart att alla lärare skulle delta i matematikinsatsen. Det framkommer även att det var trängsel i konferensschemat och att det var svårt att motivera lärarna att prioritera deltagande i insatsen.

I Figur 3 presenteras rektorernas bedömning av Matematikinsatsen relevans i förhållande till lärarnas uppdrag.

Figur 3 Rektorernas bedömning att Matematikinsatsen varit relevant för lärarnas uppdrag

Matematikinsatsen och innehållet bedöms som relevant för lärarnas uppdrag.

4 svar

Som framkommer i Figur 3 bedömde rektorerna att Matematikinsatsen var relevant i förhållande till lärarnas uppdrag.

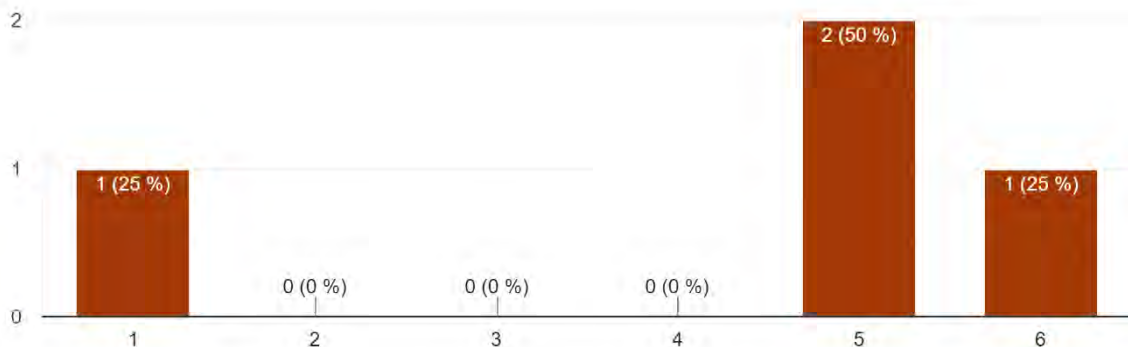
I relation till relevansen av insatsen framkommer bland annat aspekter som att hitta strategier och att våga frånga läroboken, vad i undervisningen tyngdpunkten ska ligga, att insatsen varit kopplat till aktuell forskning och med utgångspunkt samt att en insats som denna kan möjliggöra för de lärare som känner sig osäkra att undervisa i ämnet kan stärkas.

I Figur 4 delgav rektorerna i vilken omfattning de hade möjlighet att delta när matematikutvecklarna höll seminarier.

Figur 4 Rektorernas deltagande i Matematikinsatsen med matematikutvecklarna

Jag deltar när Charlotta Andersson och Jane Tuominen leder tillfällena?

4 svar

I Figur 4 synliggörs att rektorers deltagande under seminarier med matematikutvecklarna varierade.

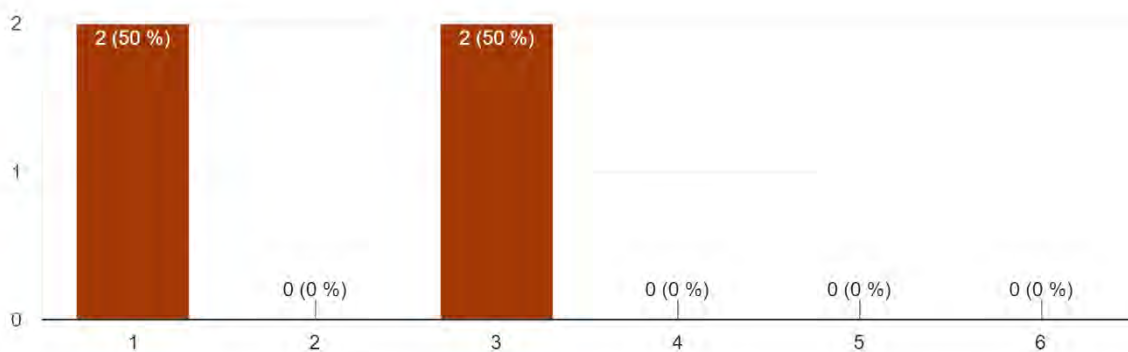
Rektorer som deltog vid de tillfällen matematikutvecklarna var i skolan lyfte fram att tillfällena planerades in och vikten av att närvara och på så sätt visa vikten av insatsen. Ytterligare kommentarer handlar om rektors närvaro som en möjlighet att lyssna in lärarnas reflektioner och diskussioner och som kan följas upp vid klassrumsbesök. Det framkommer också att det var omöjligt att prioritera att delta vid dessa tillfällen.

I Figur 5 synliggörs rektorers deltagande vid mellanträffar.

Figur 5 Rektorernas deltagande vid mellanträffar

Jag deltar när lärarna har sina mellanträffar?

4 svar

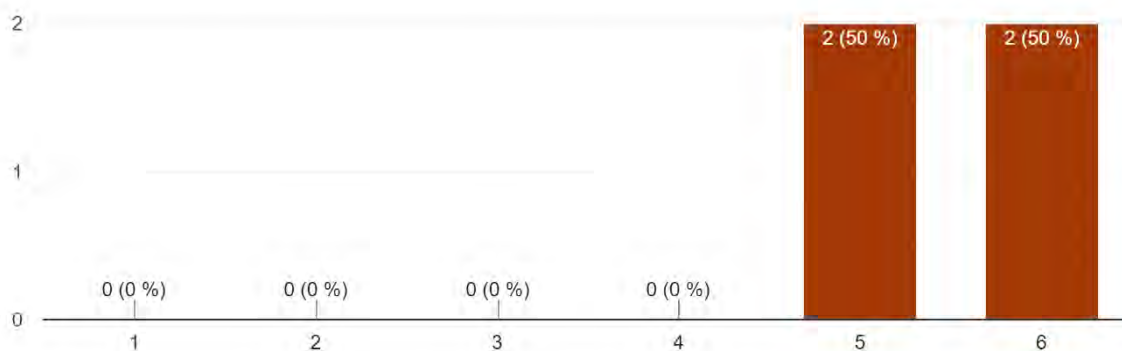
Rektorer skriver fram att det inte alltid var möjligt att delta vid mellanträffar, men att rektor då tog del av minnesanteckningarna samt att de samtalade med förstelärarna som leder mellanträffarna. Det framkommer också att det inte fanns möjlighet att delta vid mellanträffar.

I Figur 6 synliggörs rektorers bedömning avseende att Matematikinsatsen bidrar till att matematikundervisningen utvecklas.

Figur 6 Rektorernas bedömning att Matematiksinsatsen bidrar till att matematikundervisningen utvecklas

Matematikinsatsen bidrar till att matematikundervisningen utvecklas.

4 svar

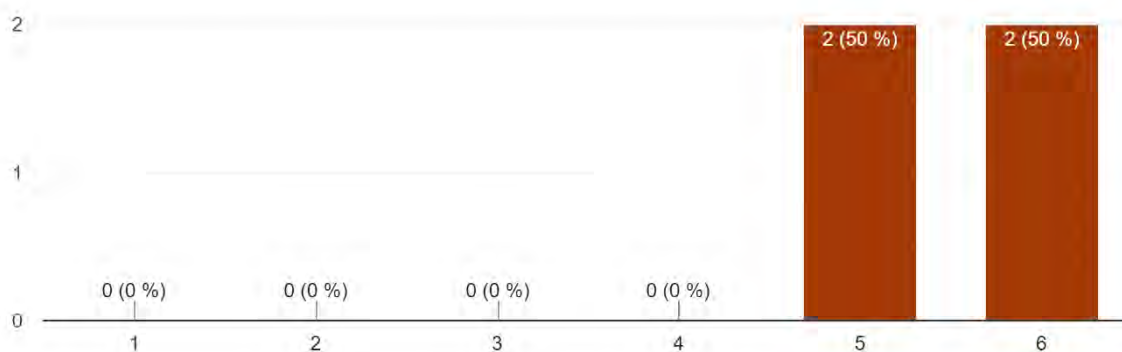
I rektorers kommentarer återfinns citat som ”Absolut!” och ”I allra högsta grad”. Vidare framkommer vikten av att lärarna ges möjlighet att reflektera kring sin undervisning och på vilka sätt lärarna kan möjliggöra för eleverna att lära. Ytterligare framkommer vikten av kollegiala samtal där lärarna delger varandra angående erfarenheter från undervisningen, vikten av att använda korrekta matematiska begrepp, att fördjupa sig i olika matematiska moment samt att de aktiviteter som provas är kompetensutvecklande. Det framkommer också att insatsen bygger på lärarnas egna engagemang för att undervisningen ska utvecklas.

I Figur 7 synliggörs rektorers bedömning avseende Matematiksinsatsens möjlighet att bidra till ett ”röda-tråden-perspektiv”.

Figur 7 Rektorernas bedömning att Matematiksinsatsen bidrar till att synliggöra ”röda-tråden-perspektivet”

Matematikinsatsen bidrar till att synliggöra den röda tråden mellan stadier/skolor.

4 svar

I bedömningen framkommer ett högt värde avseende ett ”röda-tråden-perspektiv”.

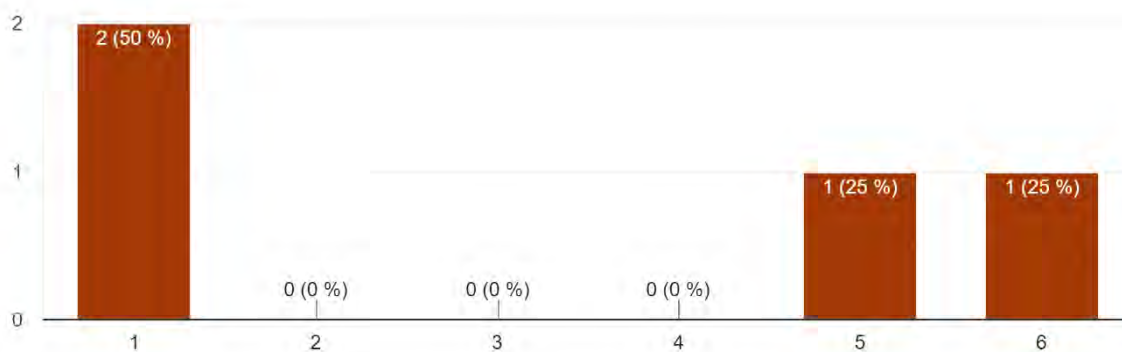
I kommentarerna från rektorer framkommer att den röda tråden från och med förskoleklass till årskurs 6 synliggjordes bland annat genom att diskutera hur olika aktiviteter kan anpassas till olika åldrar och att progressionen inom matematiken synliggjordes. Det framkommer också att ”röda tråden” är ett utvecklingsområde, men även att den inte diskuterades på mellanträffar.

Frågeställningen i Figur 8 handlar om elever har uttryckt att matematikundervisningen har förändrats.

Figur 8 Elever uttrycker att matematikundervisningen har förändrats

Elever på skolan har uttryckt att matematikundervisningen har förändrats.

4 svar

I Figur 8 återges såväl ett lågt som högt värde av elevers uttryck angående matematikundervisningen.

Bland kommentarerna framkommer att eleverna märker skillnad och att matematikundervisningen är roligare och att de lärt sig utan att tänka på det. Det framkommer också att rektorer inte haft sådana uppföljande samtal med eleverna.

BILAGA 2: LÄRARES UTVÄRDERING

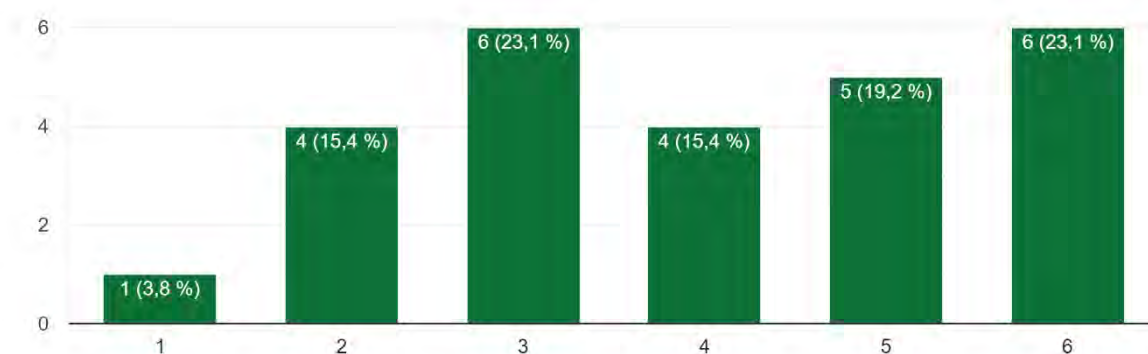
Nedan presenteras tjugosex lärares svar där värdet 1 motsvarar i låg grad och värdet 6 motsvarar i hög grad. I sammanfattande form kompletteras Figur 9–13 med kommentarer som lärare angav i utvärderingen.

I Figur 9 återges lärares upplevelser av Matematikinsatsen relevans.

Figur 9 *Lärares upplevelser avseende Matematikinsatsens relevans*

A) Innehållet i Matematikinsatsen har varit relevant för mig

26 svar

I Figur 9 framkommer att det är en bredd avseende lärares bedömning av Matematikinsatsens relevans, dock var det en högre andel som angav ett högre värde.

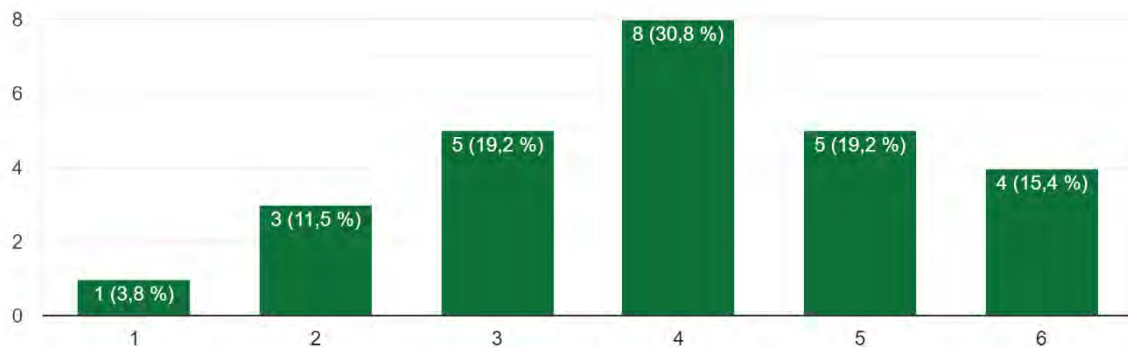
I citaten nedan synliggörs att det finns en spännvidd av lärarnas upplevelser av Matematikinsatsens relevans. ”Det har varit alldeles för inriktat på lågstadiet, har inte känts som att vi kunnat använda oss av det i åk 4–6”. ”Mycket innehåll i matematikinsatsen kunde inte användas i undervisningen i de lägre åldrarna”. Det finns också uttryck som ”Vet ej”. och ”Har känt mig omotiverad”. Andra upplevelser som framkommer är att nivån var svår och att det var mycket teori, men också att Matematikinsatsen inte innehöll ”någonting nytt”.

I Figur 10 återges lärares upplevelse av litteraturens relevans.

Figur 10 Lärares upplevelser av litteraturens relevans

Litteraturen och har varit relevant

26 svar

Även avseende litteraturens relevans framkommer en bredd av lärares upplevelser, dock var det en högre andel som angav ett högre värde.

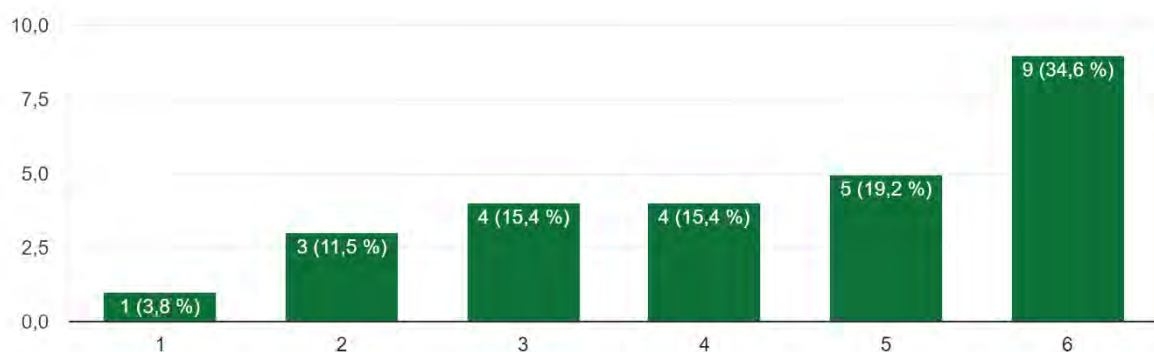
I de kompletterande kommentarerna framkommer att flera lärare upplevde boken *Grundläggande aritmetik. Matematikdidaktik för lärare* svårläst medan några enstaka lärare upplevde bokens innehåll lätt att tillgodogöra sig.

I Figur 11 återges lärares upplevelser avseende relevansen av innehållet i workshops.

Figur 11 Lärares upplevelser av workshops

Aktiviteter att pröva (workshops) har varit relevanta:

26 svar

Även avseende relevansen av innehållet i workshops framkommer en bredd av lärares upplevelser, dock synliggörs en högre andel kopplat till ett högre värde.

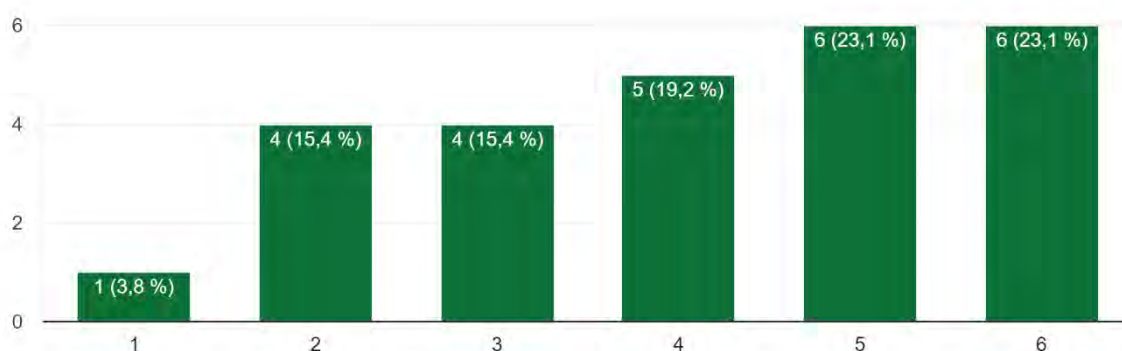
I likhet med lärares upplevelser av Matematikinsatsens och litteraturens relevans finns en spännvidd avseende lärares svar angående workshops. I utvärderingen återfinns uttryck som att workshops var aktiviteter som kunde användas för lekstund eller utfyllnad samt att de endast kunde användas vid ett tillfälle. En annan kommentar är att aktiviteter inte var enkla att genomföra med en hel klass. Likväl återges kommentarer som att det var bra aktiviteter och att det var bra att få pröva på dem själv först innan de genomfördes med elever. Det framkommer också att det var bra att diskutera vilket lärande som kan vara kopplat till respektive aktivitet. Ett flertal av lärarna uttryckte i utvärderingen att det var bra med roliga och konkreta tips. Någon lärare uttryckte i utvärderingen: "Ingen orkar så sent på dagen".

I Figur 12 återges lärares upplevelser avseende den avsatta tiden för Matematikinsatsen.

Figur 12 Lärares upplevelser avseende avsatt tid för insatsen

Den avsatta tiden för insatsen har varit rimlig

26 svar

Avseende den avsatta tiden för Matematikinsatsen framkommer en bredd av lärares upplevelser, dock – i likhet med relevansen av innehållet i workshops och litteratur - synliggörs en högre andel kopplat till ett högre värde.

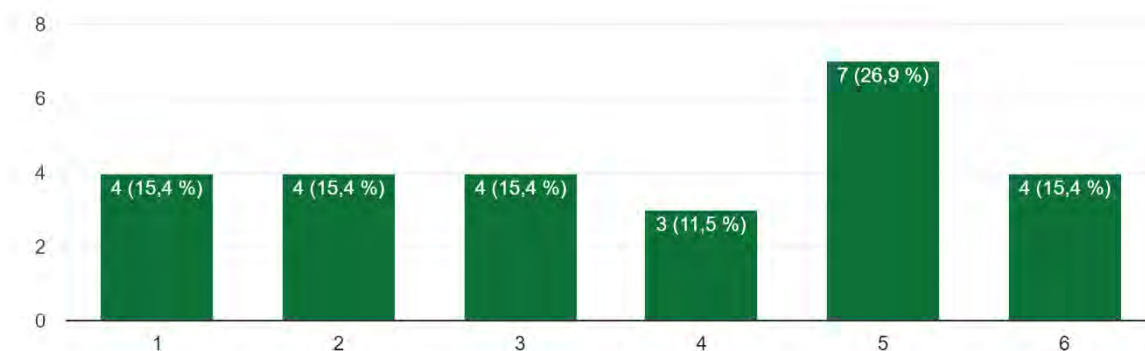
I utvärderingen framkommer att lärare upplevde att det var stressigt att hinna läsa och genomföra uppgifter (aktiviteter/moment) med elever. Det framkommer även att lärare upplevde att tiden för inläsning var rimlig, men att det saknades tid för att följa upp aktiviteter/moment som prövades med elever såsom att utvärdera och analysera det prövade. Någon lärare uttryckte i utvärderingen att insatsen "hade kunnat effektiviseras och genomföras på kortare tid". Några lärare upplevde det "tjatigt" att följa upp diskussioner från "mellanträffar" vid de tillfällen som matematikutvecklarna deltog. I utvärderingen framkommer det att de lärare som deltog en längre tidsperiod lyfter fram den längre tidsperioden (flera år) som nödvändig för att "förändra ett synsätt". I utvärderingen framkommer att de tillfällen som ägde rum via Teams inte upplevdes lika meningsfulla och att den avsatta tiden då kändes för lång. Det framkommer även att Matematikinsatsen konkurrerade med flera andra insatser i kommunen och att det resulterade i en känsla av att inte hinna med.

I Figur 13 presenteras lärares upplevelser avseende att påverka innehållet i Matematikinsatsen.

Figur 13 Lärares upplevelser avseende att påverka innehållet

Jag upplever att vi som lärargrupp haft möjlighet att påverka innehållet i Matematikinsatsen.

26 svar

Avseende upplevelser att påverka innehållet i Matematikinsatsen framkommer en bredd av lärares upplevelser. Andelen mellan värdena 1–3 och värdena 4–6 framträder som relativt likvärdiga.

I utvärderingen uttrycker lärare att det inte tydligt framgick att det fanns möjlighet att påverka innehållet. Det framkommer också att innehållet kändes förutbestämt, men att det fanns möjlighet att påverka inför höstterminen 2022. Även inom denna frågeställning finns en spännvidd på svaren. Allt från att matematikutvecklarna var lyhörda för önskemål, att det inte fanns behov av att påverka för att innehållet var bra som det var till att en upplevelse att det inte fanns någon möjlighet att påverka.

Beskriv mellanträffarnas styrkor och utvecklingsområden.

I utvärderingen framkommer att flertalet av lärarna var nöjda med mellanträffarna och att de möjliggjorde för vidare diskussioner avseende exempelvis litteraturen och det som prövades med elever. Ett fåtal lärare från några få skolor svarade att mellanträffarna inte gav någonting eller att de ofta uteblev.

Vad har fungerat bra inom Matematikinsatsen som helhet? (Lägg in alla dimensioner du vill.)

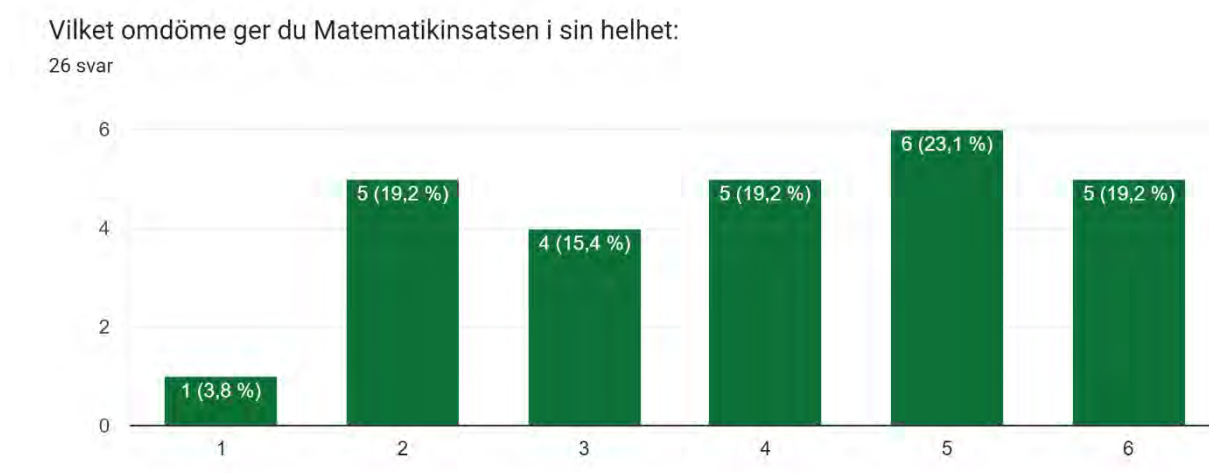
Med utgångspunkt i denna frågeställning framkommer att diskussioner med kollegor uppskattades. Flera aspekter som lyfts fram som positiva i utvärderingen är att diskutera matematik och lärande, de tips som exempelvis workshops möjliggjorde och att aktiviteterna/momenten inte krävde så mycket materiel, att det var ett blandat upplägg under tillfällena och att lärare från och med förskoleklass till och med årskurs 6 deltog.

Vad hade kunnat fungera bättre inom Matematikinsatsen som helhet? (Lägg in alla dimensioner du vill.)

I utvärderingen framkommer att matematiktillfällena med matematikutvecklarna upplevdes som förhör, att det inledningsvis skulle ha framkommit tydliga förväntningar och att det fanns möjlighet att påverka innehållet. Det framkommer också uttryck som att insatsen borde ha delats in stadiervis för att vara mer givande och relevant samt effektiv. Det framförs också önskemål om andra aktiviteter/moment än spel. Någon lärare uttrycker att de digitala tillfällena var ”fattiga och jag upplevde sämre engagemang hos lärare”. I relation till frågeställningen framförs att Matematikinsatsen skulle ha prioriterats under en period för att därefter fokusera på annat innehåll. Fler tips och workshops lyfts fram som önskemål för att Matematikinsatsen skulle ha fungerat bättre.

I Figur 14 presenteras lärarnas bedömning av Matematikinsatsen i sin helhet.

Figur 14 Lärares omdöme av Matematikinsatsen i sin helhet

Avseende lärarnas bedömning av Matematikinsatsen som helhet framkommer en bredd, dock är det en högre andel som angav ett högre värde.

Redovisning av förslag på hur kulturskolan kan ansvara för och driva skapande skola samt om en kulturgaranti kan ingå i det uppdraget.

Bakgrund

Barn- och utbildningsnämnden gav chefen för Kulturskolan i uppdrag att ta fram förslag på organisation och modell för kulturgaranti och skapande skola samt budget. Uppdraget skulle redovisas på arbetsutskottets sammanträde 2022-08-25 men flyttades fram till 2022-11-24.

Redovisning

Sedan beslut 2022-06-02 har ansträngningar gjorts för att få till en arbetsgrupp bland rektorerna. Det har visat sig var svårt då tid för att ingå i en arbetsgrupp inte funnits för rektorerna varför arbetet med att ta fram ett förslag inte gått att genomföra.

Arbetet med skapande skola under läsåret 22/23 var en tillfällig och inte speciellt hållbar lösning då det inte fanns tjänstetrymme att arbeta med uppdraget på ett seriöst och kvalitativt sätt. För att klara uppdraget behövde kulturskolan stärkas upp med en administrativ/kulturpedagogisk tjänst. Kulturskolan fick i juni besked om att ramanslag ökats med 400 000 kr för att en administratör/kulturpedagog skulle kunna anställas under 2023, men det utökade ramanslaget togs bort i början av oktober.

Slutsats

I och med att rektorerna inte haft tid att ingå i en arbetsgrupp samt att det inte finns utrymme att stärka upp kulturskolan med en administratör/kulturpedagog, finns det inte heller förutsättningarna att arbeta med skapande skola i praktiken eller att fullfölja uppdraget med att ta fram ett förslag på organisation och modell. Det gör att arbetet med skapande skola och en kulturgaranti läggs ner. Det kan givetvis tas upp igen när förutsättningar finns.

Konsekvenser

Det finns från och med läsåret 23/24 ingen samordnande funktion i kommunen som arbetar med skapande skola, utan varje skola får själv, ansöka, genomföra och administrera sina egna skapande skola projekt.

Då skolorna idag knappt har tid att engagera sig i skapande skola projekten är risken betydande för att det inte blir några skapande skola projekt alls framöver. Det tillsammans med att skolorna inte har någon budget eller strategi för kulturupplevelser eller projekt, innebär att Östhammars elever högst troligt inte kommer få ta del av professionella kulturupplevelser eller möta det professionella uttrycket under sin tid i grundskolan.

Östhammars kommun bli en av få kommuner som inte arbetar med skapande skola i Sverige.